

Farmaceutische kengetallen
farmaceutische verstrekkingen
ambulante praktijk

1998

1. Inleiding

Deze editie van de 'Farmaceutische Kengetallen van de Farmaceutische - Verstrekkingen in de Ambulante Praktijk' handelt over de gegevens van het jaar 1998. Het is een tweede versie met de gegevens 1998 want de eerste resultaten werden in heel geringe mate vertekend ingevolge foutief ingebrachte informatie en verwerking. Deze versie "Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum" bevat de gecorrigeerde gegevens.

De gegevens in dit verslag werden ingezameld via het Farmanet-systeem. Dit informatiekanaal wordt uitgebreid toegelicht in de handleiding die deze editie van de 'Kengetallen' begeleidt.

Zoals voor 1997 kan men beschikken over de gegevens van het ganse jaar 1998. De inzameling is bovendien quasi volledig.

Ook nu werd de internationaal aanvaarde rangschikking van geneesmiddelen (de Anatomical Therapeutic Chemical Classification - ATC) gebruikt om de geneesmiddelen in te delen. De volumegegevens werden opnieuw uitgedrukt in Defined Daily Dose (DDD). Deze begrippen werden ook nader uitgelegd in de handleiding.

Een belangrijke opmerking is dat de gegevens verzameld in het kader van Farmanet enkel betrekking hebben op het voorschrijven van terugbetaalde specialiteiten in de ambulante praktijk. Niet-terugbetaalbare specialiteiten, magistrale bereidingen en specialiteiten toegediend in ziekenhuizen komen daarom niet voor in de kengetallen. Enkel die rusthuizen (ROB) en rust- en verzorgingstehuizen (RVT) die door de openbare apotheek worden bevoorrad, zijn wel opgenomen in Farmanet. Nochtans kan niet worden nagegaan in welke ROB of RVT ze worden afgeleverd.

Het 'Comité voor de Evaluatie van de Medische Praktijk inzake Geneesmiddelen' van het RIZIV hoopt met de publicatie van deze kengetallen een belangrijke bijdrage te leveren om de kwaliteit van het voorschrijven te verbeteren. Deze publicatie kan dienen als een onafhankelijke bron van informatie over het voorschrijfgedrag ten behoeve van discussies binnen LOK-groepen, wetenschappelijke verenigingen en de beroepsorganisaties.

2. De gegevensinzameling

De gegevens voor 1998 zijn voor 98.5 % volledig. Als referentie werd gebruik gemaakt van de uitgaven bekend uit de boekhoudkundige gegevens (documenten C). De gegevens vermeld in dit verslag werden gecorrigeerd met 1.5 % om tot 100% te komen.

Zoals vermeld in de vorige uitgave was de volledigheid van de gegevensinzameling voor 1997 97 %. De gegevens 1996 hadden slechts betrekking op het tweede semester en waren slechts voor 82.13 % volledig. Een systematische fout op de inzameling van deze gegevens is niet uit te sluiten. Daarom werd besloten de gegevens van 1996 niet meer in de vergelijking op te nemen.

De gegevens hebben betrekking op alle voorschrijvers van geneesmiddelen die voor humaan gebruik bestemd waren en die geheel of gedeeltelijk in aanmerking kwamen voor terugbetaling binnen het kader van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Binnen Farmanet werden de volgende aantallen voorschrijvers geregistreerd :

<u>Huisartsen :</u>	17.677
<u>In opleiding</u>	3.354
<u>Specialisten :</u>	
Specialisten Inwendige Geneeskunde : <i>(inclusief cardiologen, pneumologen, gastro-enterologen, reumatologen)</i>	3.488
Specialisten Pediatrie :	1.270
Specialisten Dermatologie :	600
Specialisten Gynecologie :	1.275
Andere Specialisten :	10.858
<u>Tandartsen :</u>	7.826
<u>Totaal :</u>	46.348

Vanaf dit jaar werden de voorschrijfgegevens van de specialisten in de Inwendige Geneeskunde samengevoegd met deze van de internistische subspecialiteiten, namelijk de cardiologen, pneumologen, gastro-enterologen en reumatologen.

3. Indicatoren

Ook voor 1998 worden een aantal 'Indicatoren' bestudeerd van het voorschrijfgedrag van de huisartsen. Deze indicatoren worden verondersteld een concrete uiting te zijn van een onderliggend, meer algemeen kenmerk van het voorschrijfgedrag.

Zo worden aan de hand van algemeen aanvaarde aanbevelingen uit de internationale vakpers indicatoren gekozen die een beoordeling van de kwaliteit van voorschrijven in de huisartspraktijk moeten toelaten. In dit kader werden de volgende indicatoren gekozen:

- het percentage betablokkers binnen de cardiovasculaire geneesmiddelen
- het percentage diuretica binnen de cardiovasculaire geneesmiddelen
- het percentage ACE-remmers binnen de cardiovasculaire geneesmiddelen
- het percentage calciumantagonisten binnen de cardiovasculaire geneesmiddelen
- het percentage protonpompremmers binnen de middelen tegen peptisch ulcus
- het percentage inhalatiecorticoïden voor vernevelaar binnen de groep van middelen tegen astma en chronisch obstructief longlijden
- het percentage inhalatiecorticoïden in dosisaërosol binnen de groep van middelen tegen astma en chronisch obstructief longlijden
- het percentage van penicillinen en ampicillinen op het totaal van antibiotica
- het percentage tetracyclinen op het totaal van antibiotica
- het percentage van selectieve serotonineheropnameremmers op het totaal van antidepressiva

Indicatoren die gebruikt werden om het prijsbewust voorschrijven te peilen zijn:

- het percentage van nieuw gecommercialiseerde geneesmiddelen op het totaal van de geneesmiddelen
- het percentage van generica op het totaal van de geneesmiddelen met hetzelfde werkzaam bestanddeel

Op te merken valt dat een aantal indicatoren die een beoordeling van de kwaliteit van voorschrijven moet toelaten, eveneens peilen naar het prijsbewust voorschrijven (bv. het voorschrijven van betablokkers en diuretica).

Het gebruik van deze indicatoren bevindt zich nog in een experimenteel stadium. Er dient nog op een wetenschappelijke wijze aangetoond te worden dat zij daadwerkelijk een afspiegeling vormen van de onderliggende eigenschap die men wenst te bestuderen. Bovendien kunnen therapeutische richtlijnen zich wijzigen in de loop van de tijd of kunnen bepaalde geneesmiddelen goedkoper worden. In dit verband denken wij meer concreet aan de plaats van protonpompremmers in de behandeling van peptisch ulcus.

Tenslotte hebben wij het gebruik van indicatoren beperkt tot de analyse van de voorschriften van de huisartsen. De specialistengroep is te heterogeen om gemeenschappelijke indicatoren te kunnen weergeven. In een recente vergadering hebben wij de Farmanet-gegevens besproken met de wetenschappelijke verenigingen en de beroepsorganisaties. Wij hopen dat de betrokkenen zelf de voor de betreffende specialiteit geldende kwaliteitsnormen zullen aanreiken.

Voorschriften van de Huisartsen, Specialisten en Tendartsen

1ste niveau ATC	Anatomische hoofdgroep	Brutobedrag (duizenden BEF)	%	Persoonlijk aandeel (duizenden BEF)	%	DDD/1000 inw/dag	%
A	MAAGDARMKANAAL EN METABOLISME	7.946.049	10,6%	1.205.835	7,5%	51,7	7,7%
B	BLOED EN BLOEDVORMENDE ORGANEN	2.100.502	2,8%	515.197	3,2%	11,3	1,7%
C	HARTVAATSTELSEL	20.929.473	28,0%	4.322.629	27,0%	241,8	35,8%
D	DERMATOLOGICA	1.467.105	2,0%	275.992	1,7%	6,8	1,0%
G	UROGENITALE STELSEL EN GESLACHTSHORMONEN	3.747.818	5,0%	1.903.482	11,9%	103,4	15,3%
H	SYSTEMISCHE HORMOONPREP., GESLACHTHOR. UITGEZ.	2.102.540	2,8%	223.074	1,4%	24,6	3,6%
J	ANTIMICROBIELE MIDDELEN VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	11.978.405	16,0%	2.725.590	17,0%	25,5	3,8%
L	ANTINEOPLASTISCHE EN IMMUNOMODULERENDE MIDDELEN	3.277.768	4,4%	11.992	0,1%	5,8	0,9%
M	SKELETSPIERSTELSEL	4.276.834	5,7%	946.190	5,9%	44,9	6,7%
N	ZENUWSTELSEL	9.383.103	12,5%	1.958.369	12,2%	61,8	9,2%
P	ANTIPARASITAIRE MIDDELEN	25.939	0,0%	6.112	0,0%	0,1	0,0%
R	ADEMHALINGSSTELSEL	6.596.750	8,8%	1.727.299	10,8%	79,5	11,8%
S	ZINTUIGLIJKE ORGANEN	891.703	1,2%	198.848	1,2%	17,7	2,6%
V	DIVERSE MIDDELEN	123.894	0,2%	12.592	0,1%	0,1	0,0%
totaal		74.847.882	100,0%	16.033.201	100,0%	675,0	100,0%

4.1.1 De verdeling over de therapeutische klassen.

4. Resultaten

4.1 De verdeling

4.1.1 De verdeling over de therapeutische klassen.

In deze tabel vindt men onderaan de kost en het totale volume van de ambulante voorschriften van alle voorschrijvers. In de eerste kolom wordt het brutobedrag (= nettobedrag of verzekeringsbijdrage + persoonlijk aandeel van de patiënt) in duizenden BEF weergegeven, in de tweede kolom het persoonlijk aandeel van de patiënt in de kostprijs en in de derde kolom wordt het volume uitgedrukt in DDD per 1000 inwoners per dag (zie handleiding).

Volgens kost blijft de top 4 van de 14 hoofdklassen ongewijzigd :

1. Hart vaatstelsel (klasse C)
2. Antimicrobiële middelen voor systemisch gebruik (klasse J)
3. Zenuwstelsel (klasse N)
4. Maagdarmkanaal en metabolisme (klasse A)

Naar volume vinden wij de volgende rangschikking :

1. Hart vaatstelsel (klasse C)
2. Urogenitaal stelsel en geslachtshormonen (klasse G)
3. Ademhalingsstelsel (klasse R)
4. Zenuwstelsel (klasse N)

De verschillen in deze twee rangorden zijn uiteraard het gevolg van verschil in behandelingskost.

Voorschriften van de Huisartsen, Specialisten en Tendartsen

1ste niveau ATC	Anatomische hoofdgroep	Brutobedrag (duizenden BEF)			Volume (duizenden DDD)			Brutobedrag / DDD		
		1997	1998	Evolutie in %	1997	1998	Evolutie in %	1997	1998	Evolutie in %
A	MAAGDARMKANAAL EN METABOLISME	7.454.641	7.946.049	6,6%	178.533	192.226	7,7%	41,8	41,3	-1,0%
B	BLOED EN BLOEDVORMENDE ORGANEN	1.831.537	2.100.502	14,7%	39.804	42.138	5,9%	46,0	49,8	8,3%
C	HARTVAATSTELSEL	19.181.020	20.929.473	9,1%	850.205	899.585	5,8%	22,6	23,3	3,1%
D	DERMATOLOGICA	1.441.629	1.467.105	1,8%	26.126	25.360	-2,9%	55,2	57,9	4,8%
G	UROGENITALE STELSEL EN GESLACHTSHORMONEN	3.672.869	3.747.818	2,0%	385.867	384.739	-0,3%	9,5	9,7	2,3%
H	SYSTEMISCHE HORMOONPREP., GESLACHTHOR. UITGEZ.	2.046.590	2.102.540	2,7%	86.613	91.603	5,8%	23,6	23,0	-2,9%
J	ANTIMICROBIELE MIDDELEN VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	11.283.658	11.978.405	6,2%	90.387	94.764	4,8%	124,8	126,4	1,3%
L	ANTINEOPLASTISCHE EN IMMUNOMODULERENDE MIDDELEN	2.847.574	3.277.768	15,1%	20.690	21.568	4,2%	137,6	152,0	10,4%
M	SKELETSPIERSTELSEL	4.109.257	4.276.834	4,1%	161.885	167.077	3,2%	25,4	25,6	0,8%
N	ZENUWSTELSEL	8.578.746	9.383.103	9,4%	218.273	229.885	5,3%	39,3	40,8	3,9%
P	ANTIPARASITAIRE MIDDELEN	27.816	25.939	-6,7%	465	452	-2,7%	59,9	57,3	-4,2%
R	ADEMHALINGSSTELSEL	5.800.252	6.596.750	13,7%	274.000	295.863	8,0%	21,2	22,3	5,3%
S	ZINTUIGLIJKE ORGANEN	864.888	891.703	3,1%	64.478	65.689	1,9%	13,4	13,6	1,2%
V	DIVERSE MIDDELEN	125.120	123.894	-1,0%	220	219	-0,7%	568,0	566,5	-0,3%
totaal :		69.265.596	74.847.882	8,1%	2.397.546	2.511.167	4,7%	28,9	29,8	3,2%

4.1.2. Evolutie 1997 - 1998

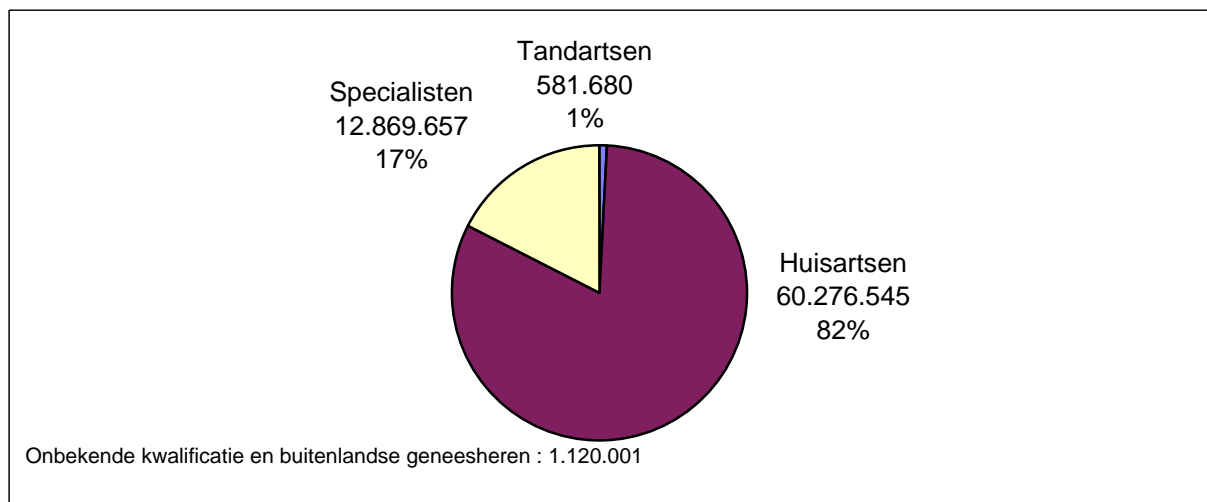
4.1.2. Evolutie 1997 - 1998

In deze tabel wordt de evolutie van de brutokost en het voorgeschreven volume weergegeven in vergelijking met 1997. De brutokost is over een jaar met 8 % gestegen. Dit is niet het gevolg van inflatie, daar in 1998 de prijs van de farmaceutische specialiteiten geblokkeerd was. Bovendien waren er prijsdalingen voor de specialiteiten waarvan het werkzaam bestanddeel voor het eerst meer dan 15 jaar geleden terugbetaald werd. De stijging is quasi homogeen verdeeld over de belangrijke ATC-hoofdklassen. De stijging van het patiëntenaandeel in de geneesmiddelenkost is relatief minder gestegen. Dit maakt dat voor verschillende ATC-klassen de kost per DDD gestegen is (rechterkolom).

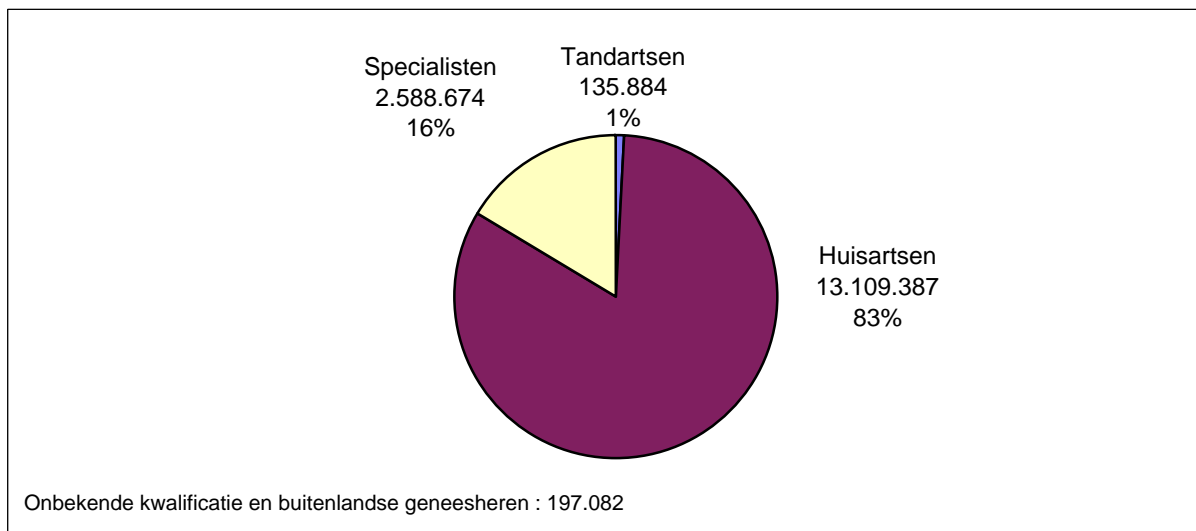
De verdeling van de voorschriften per trimester wordt voor 1998 niet besproken.

4.1.3 Verdeling van de voorschriften over de voorschrijvers

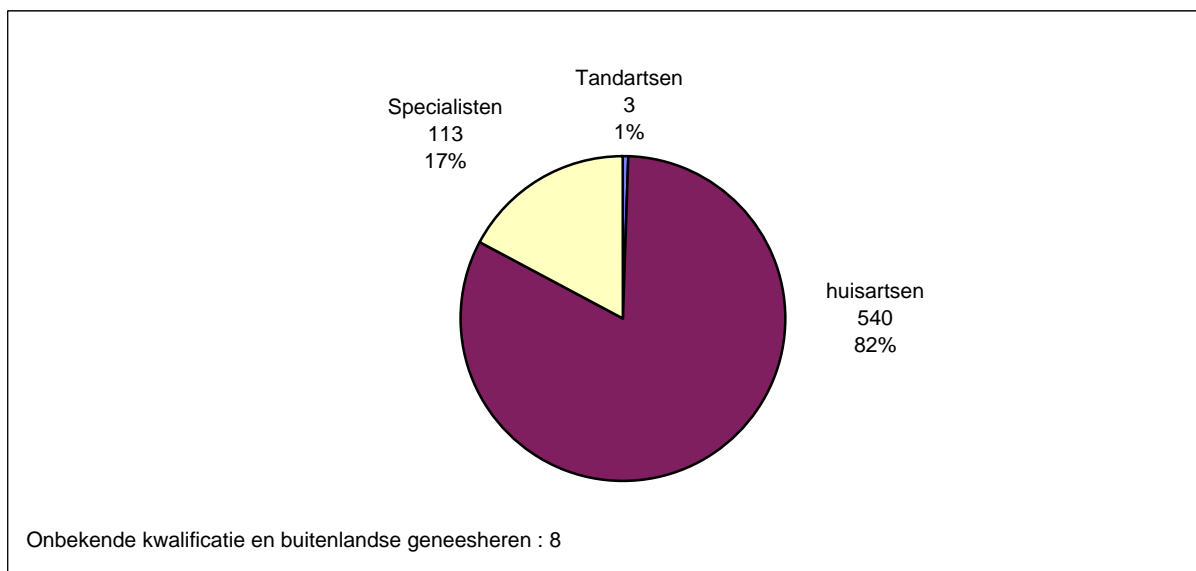
Brutobedrag (duizenden BEF)

Persoonlijk aandeel (duizenden BEF)

DDD / 1000 inw. / dag

4.1.3 Verdeling van de voorschriften over de voorschrijvers

Uit deze taartdiagrammen blijkt dat ruim 80 % van de voorschriften komen van de huisartsen, terwijl zij ongeveer de helft van de voorschrijvers uitmaken. Deze verdeling werd reeds in 1997 vastgesteld.

Voorschriften van de Huisartsen, Specialisten en Tendartsen

1er niveau ATC	Anatomische hoofdgroep	HUISARTSEN			SPECIALISTEN			TANDARTSEN		
		% Brutobedrag	% Persoonlijk aandeel	% DDD	% Brutobedrag	% Persoonlijk aandeel	% DDD	% Brutobedrag	% Persoonlijk aandeel	% DDD
A	MAAGDARMKANAAL EN METABOLISME	11,1%	8,0%	8,0%	8,8%	5,6%	5,8%	1,9%	1,4%	2,2%
B	BLOED EN BLOEDVORMENDE ORGANEN	2,8%	3,3%	1,8%	3,0%	2,8%	1,1%	1,3%	0,7%	0,6%
C	HARTVAATSTELSEL	32,1%	30,4%	40,7%	10,7%	11,4%	14,0%	5,4%	4,8%	11,2%
D	DERMATOLOGICA	1,5%	1,3%	0,8%	3,7%	3,5%	1,8%	0,5%	0,4%	0,4%
G	UROGENITALE STELSEL EN GESLACHTSHORMONEN	3,8%	8,9%	11,4%	11,3%	28,1%	34,7%	1,0%	2,2%	4,8%
H	SYSTEMISCHE HORMOONPREP., GESLACHTHOR. UITGEZ.	2,4%	1,3%	3,4%	4,9%	1,8%	4,5%	0,5%	0,3%	1,5%
J	ANTIMICROBIELE MIDDELEN VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	15,7%	17,1%	3,8%	15,5%	13,8%	2,9%	67,1%	67,9%	34,2%
L	ANTINEOPLASTISCHE EN IMMUNOMODULERENDE MIDDELEN	2,9%	0,0%	0,6%	10,9%	0,3%	1,9%	0,5%	0,0%	0,2%
M	SKELETSPIERSTELSEL	5,9%	6,0%	6,9%	4,3%	4,8%	4,8%	16,8%	17,0%	36,4%
N	ZENUWSTELSEL	12,2%	12,1%	8,8%	13,9%	12,7%	10,3%	2,6%	2,4%	2,9%
P	ANTIPARASITAIRE MIDDELEN	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,2%	0,2%	0,2%
R	ADEMHALINGSSTELSEL	9,1%	10,9%	12,3%	7,8%	10,0%	9,1%	1,9%	2,4%	4,2%
S	ZINTUIGLIJKE ORGANEN	0,5%	0,5%	1,3%	4,4%	4,9%	9,0%	0,2%	0,2%	1,1%
V	DIVERSE MIDDELEN	0,1%	0,0%	0,0%	0,6%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

4.2. De therapeutische hoofdklassen volgens de voorschrijver

De gegevens in deze tabel werden opgesplitst volgens huisartsen, specialisten en tandartsen.

Voor de huisartsen zijn er weinig verschillen met de totale verdeling. De huisartsen schrijven uiteraard de meerderheid van de voorschriften.

Bij de specialisten is er meer spreiding over de verschillende klassen. De lichte verschuivingen ten opzichte van 1997 zullen verder besproken worden bij de DU 90%.

Twee derden van de kost van de voorschriften van de tandartsen komen van de antimicrobiële middelen.

4.3 Gegevens over therapeutische subgroepen (DU90%)

In de volgende negen tabellen worden de therapeutische subgroepen (tot op het vierde niveau van de ATC-rangschikking = niveau van de chemische groep) besproken. Enkel de geneesmiddelen die tot het DU 90%-segment behoren worden weergegeven (zie de handleiding voor een verklaring van het DU 90%-concept).

De afgebeelde rangorde is deze volgens kost in 1998 (eerste kolom). De rangorde volgens kost in 1997 staat in de tweede kolom. In de rechterkolommen wordt ter vergelijking tevens de rangorde in 1998 en 1997 volgens volume weergegeven. Het volume wordt in deze tabellen in duizenden DDD uitgedrukt en niet per dag en per 1000 inwoners.

Het aantal therapeutische subgroepen dat zich bevindt in het DU90%-segment verschilt grondig tussen de verschillende specialismen en zal verder in detail besproken worden.

4.3.1 De therapeutische subgroepen van het DU90%-segment voor alle voorschrijvers

Huisartsen, Specialisten en Tandartsen - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto-bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	N06AB	SELECTIEVE SEROTONINE REUPTAKE INHIBITOREN	4,8%	3.610.510	73.789	2,9%	5	5
2	2	C09AA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE), ENKELVOUDIG	4,4%	3.255.933	127.361	5,1%	2	2
3	3	C08CA	DIHYDROPYRIDINEDERIVATEN	4,1%	3.062.323	95.102	3,8%	4	4
4	4	A02BC	INHIBITOREN VAN DE PROTONPOMP	4,0%	2.986.506	35.132	1,4%	21	28
5	7	C10AA	HMG-CoA REDUCTASEREMMERS	3,9%	2.895.866	58.064	2,3%	8	20
6	5	R03BA	GLUCOCORTICOIDEN	3,6%	2.728.243	59.956	2,4%	6	8
7	6	C07AB	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, SELECTIEVE	3,1%	2.350.830	119.078	4,7%	3	3
8	8	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	2,6%	1.961.366	19.251	0,8%	38	39
9	9	J01DA	CEFALOSPORINES EN VERWANTE VERBINDINGEN	2,4%	1.766.549	10.325	0,4%	57	59
10	10	J01FA	MACROLIDEN	2,3%	1.708.109	13.256	0,5%	50	52
11	11	C10AB	FIBRATEN	1,9%	1.444.367	59.936	2,4%	7	6
12	12	M01AC	OXICAMDERIVATEN	1,9%	1.394.339	45.031	1,8%	18	14
13	13	G03AA	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN IN VASTE VERHOUDING	1,8%	1.372.470	189.857	7,6%	1	1
14	17	C01DX	OVERIGE VASODILATANTIA BIJ HARTZIEKTEN	1,6%	1.182.235	54.628	2,2%	10	17
15	15	J01CA	PENICILLINES MET BREED SPECTRUM	1,5%	1.147.071	15.188	0,6%	46	44
16	16	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	1,5%	1.138.496	6.890	0,3%	75	72
17	14	A02BA	H2-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	1,5%	1.117.991	17.273	0,7%	41	37
18	22	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	1,4%	1.034.930	3.591	0,1%	101	102
19	21	N02AX	OVERIGE OPIOIDEN	1,4%	1.019.182	13.270	0,5%	49	51
20	24	L02AE	GONADORELINE-ANALOGEN	1,3%	988.978	4.012	0,2%	96	99
21	26	B01AB	HEPARINEGROEP	1,3%	964.483	6.822	0,3%	76	82
22	20	H02AB	GLUCOCORTICOIDEN	1,3%	949.909	45.388	1,8%	15	16
23	33	N06AX	OVERIGE ANTIDEPRESSIVA	1,3%	938.452	22.083	0,9%	36	45
24	18	C01DA	ORGANISCHE NITRATEN	1,2%	928.536	49.584	2,0%	12	9
25	19	M01AE	PROPIONZUURDERIVATEN	1,2%	892.750	45.180	1,8%	17	13
26	25	A10BB	SULFONYLUREUMDERIVATEN	1,2%	890.183	46.084	1,8%	14	15
27	27	M01AB	AZIJNZUURDERIVATEN EN VERWANTE STOFFEN	1,2%	889.447	34.544	1,4%	22	24
28	23	J01AA	TETRACYCLINES	1,1%	837.977	15.485	0,6%	43	42
29	28	B01AC	TROMBOCYTENAGGREGATIEREMMERS, HEPARINE UITGEZONDERD	0,9%	690.094	22.605	0,9%	34	30
30	30	R03AC	SELECTIEVE BETA-2-SYMPATHICOMIMETICA	0,9%	643.340	48.762	1,9%	13	12
31	29	A10AD	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN MET SNEL BEGINEFFECT	0,9%	640.133	15.400	0,6%	45	46
32	31	R03AK	SYMPATHICOMIMETICA MET ANDERE ASTMAMIDDELEN	0,9%	638.528	40.341	1,6%	19	18
33	32	L04AA	SELECTIEVE IMMUNOSUPPRESSIVA	0,9%	636.611	1.538	0,1%	126	131
34	36	R06AE	PIPERAZINEDERIVATEN	0,7%	551.735	23.023	0,9%	33	35
35	35	N03AG	VETZUURDERIVATEN	0,7%	548.639	8.045	0,3%	69	69
36	*	C09CA	ANTAGONISTEN VAN HET ANGIOTENSINE II, ENKELVOUDIG	0,7%	500.742	11.480	0,5%	54	*
37	37	C03DA	ALDOSTERONANTAGONISTEN	0,7%	496.977	18.369	0,7%	39	40
38	43	C09BA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE) MET DIURETICA	0,6%	477.599	10.816	0,4%	56	57
39	*	L03AB	INTERFERONEN	0,6%	476.300	426	0,0%	182	*
40	34	C03EA	"LOW-CEILING" DIURETICA MET KALIUMSPARENDE MIDDELEN	0,6%	471.795	50.062	2,0%	11	10
41	40	C07AA	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, NIET-SELECTIEVE	0,6%	458.498	32.285	1,3%	25	23
42	39	R06AX	OVERIGE ANTIHISTAMINICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,6%	451.212	18.251	0,7%	40	38
43	38	H05BA	CALCIOTONINE	0,6%	448.864	2.095	0,1%	119	120
44	46	C08DB	BENZOTHAZEPINEDERIVATEN	0,6%	420.045	14.158	0,6%	47	47
45	45	S01ED	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE STOFFEN	0,6%	419.676	30.321	1,2%	26	26
46	41	L02BA	ANTI-OESTROGENEN	0,6%	418.379	10.203	0,4%	59	54
47	49	C07AG	ALFA- EN BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	0,5%	411.453	9.968	0,4%	60	61
48	*	G04CA	ALFA-RECEPTORBLOKKERENDE STOFFEN	0,5%	405.843	9.629	0,4%	63	*
49	67	M05BA	BISFOSFONATEN	0,5%	394.564	4.647	0,2%	93	151
50	53	R01AD	CORTICOSTEROIDEN	0,5%	386.897	22.574	0,9%	35	36
51	54	A07EC	MESALAZINE EN VERWANTE VERBINDINGEN	0,5%	376.607	8.358	0,3%	66	66
52	50	D01BA	ANTIMYCOTICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,5%	376.025	4.088	0,2%	95	96
53	47	J07BB	INFLUENZAVACCINS	0,5%	375.592	1.030	0,0%	141	140
54	44	N06AA	NIET SELECTIEVE MONOAMINE REUPTAKE INHIBITOREN	0,5%	366.834	21.049	0,8%	37	33
55	51	C07CB	SELECTIEVE BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN MET OVERIGE DIURETICA	0,5%	354.065	16.616	0,7%	42	41
56	48	G03AB	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN, SEQUENTIELE PREPARATEN	0,5%	349.905	45.292	1,8%	16	11
57	57	M04AA	MIDDELEN MET REMMENDE WERKING OP DE URINEZUURPRODUCTIE	0,5%	348.392	23.378	0,9%	32	34
58	*	R05CB	MUCOLYTICA	0,5%	345.953	12.044	0,5%	53	*
59	52	G03CA	NATUURLIJKE EN SEMISYNTHETISCHE OESTROGENEN, ENKELVOUDIG	0,5%	340.925	57.928	2,3%	9	7
60	65	B02BD	BLOEDSTOLLINGSFACTOREN	0,4%	335.802	25	0,0%	252	268
61	59	N07CA	ANTIVERTIGO PREPARATEN	0,4%	321.733	15.466	0,6%	44	43
62	62	C03CA	SULFONAMIDEN	0,4%	318.469	34.387	1,4%	23	22
63	60	A10AC	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,4%	318.413	7.672	0,3%	71	68
64	77	N05AX	OVERIGE ANTIPSYCHOTICA (NEUROLEPTICA)	0,4%	316.574	6.677	0,3%	78	79
65	61	C01BC	ANTI-ARITMICA (KLASSE IC)	0,4%	314.477	9.767	0,4%	61	56
66	58	J07AG	HEMOPHILUS INFLUENZAE B-VACCINS	0,4%	314.469	398	0,0%	184	188
67	*	J05AF	INHIBITOREN VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE (NUCLEOSIDEN)	0,4%	313.180	1.021	0,0%	142	*
68	63	A10AB	SNELWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,4%	308.814	7.220	0,3%	74	70
69	56	J07BC	HEPATITISVACCINS	0,4%	289.862	459	0,0%	176	179
70	72	A10BA	BIGUANIDEN	0,4%	283.982	25.038	1,0%	30	32
71	81	D10BA	RETINOIDEN VOOR ACNE	0,4%	276.096	2.451	0,1%	110	124
72	76	A03FA	PROPULSIVA	0,4%	275.253	4.614	0,2%	94	98
73	66	R03BB	PARASYMPATHICOLYTICA	0,4%	262.027	29.635	1,2%	27	25
74	69	H01AC	SOMATROPINE EN ANALOGEN	0,3%	260.965	261	0,0%	197	204
75	68	R03BC	ANTI-ALLERGISCHE MIDDELEN, EXCL. CORTICOSTEROIDEN	0,3%	260.267	4.958	0,2%	90	86
76	70	N04BA	DOPA EN -DERIVATEN	0,3%	256.449	6.269	0,2%	80	75
77	73	L02BB	ANTI-ANDROGENEN	0,3%	254.807	1.231	0,0%	132	135
78	71	N05AL	BENZAMIDEN	0,3%	247.186	1.909	0,1%	122	123
79	74	C03BA	SULFONAMIDEN	0,3%	243.278	29.621	1,2%	28	29
80	*	C07FB	SELECTIEVE BETA-BLOKKERENDE MIDDELEN MET OVERIGE ANTIHYPERTENSIVA	0,3%	235.619	8.279	0,3%	67	*
81	78	J01FF	LINCOSAMIDEN	0,3%	227.823	800	0,0%	154	153
82	88	C07BB	SELECTIEVE BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN MET THIAZIDEN	0,3%	219.135	11.276	0,4%	55	60
83	75	M01AX	OVERIGE NIET-STEROÏDE ANTIINFLAMMATOIRE/ANTIRHEUMATISCHE MIDDELEN	0,3%	218.748	7.456	0,3%	73	65
84	80	D07AC	STERK WERKZAME CORTICOSTEROIDEN (GROEP III)	0,3%	213.860	5.444	0,2%	87	77
85	79	N05AD	BUTYROFENONDERIVATEN	0,3%	213.034	6.473	0,3%	79	71
86	84	N04BC	DOPAMINE-AGONISTEN	0,3%	207.511	1.107	0,0%	137	142
87	83	N03AF	CARBOXAMIDEDERIVATEN	0,3%	205.735	6.816	0,3%	77	73
88	*	H01CB	ANTIGROEIHORMOON	0,3%	197.533	176	0,0%	211	*
TOTAAL :				90,1%	67.391.353	2.117.853	84,4%	-	-

4.3.1 De therapeutische subgroepen van het DU90%-segment voor alle voorschrijvers

Dit segment bestaat uit 88 klassen. Volgens kostprijs staan de serotonineheropnameremmers bovenaan, gevolgd door de ACE-remmers. Volgens volume (uitgedrukt in DDD) zijn de contraceptiva de meest voorgeschreven geneesmiddelen. De top tien blijft in 1998 ongewijzigd.

Onmiddellijk valt op dat er zeven nieuwe therapeutische subgroepen in 1998 in het DU 90%-segment verschijnen. De eerst gerangschikte nieuwe groep (op plaats 36) zijn de angiotensine II-antagonisten (C09CA). De eerste vertegenwoordiger van deze nieuwe therapeutische klasse losartan wordt terugbetaald sinds 1 mei 1997, terwijl valsartan en irbesartan sinds 1 oktober 1998 terugbetaalbaar zijn.

Waarom de interferonen (L03AB) in 1998 in de DU90% verschijnen is minder duidelijk. De meeste interferonen zijn namelijk reeds terugbetaalbaar sinds het begin van de negentiger jaren.

In de klasse van de alfa-receptorblokkerende stoffen is één vertegenwoordiger, namelijk terazosine, door de WGO uit de ATC-hoofdklasse C (cardiovasculaire middelen) getransfereerd naar klasse G (genito-urinaire middelen), subklasse G04CA. De brutokost van deze specialiteit bedroeg 338 miljoen BEF in 1997 tegen 406 miljoen BEF in 1998. In België is voor terazosine enkel de indicatie hypertensie voor de terugbetaling aanvaard. De kostprijs voor terazosine dient daarom bij de klasse van de cardiovasculaire middelen gevoegd te worden.

In 1997 zijn de nieuwe reverse transcriptaseremmers (L03AB), stavudine en lamivudine, terugbetaalbaar geworden. Wij vinden deze anti-HIV-middelen vanaf 1998 terug in de DU 90% van alle voorschrijvers.

4.3.2 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de huisartsen

Huisartsen - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto-bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	C09AA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE), ENKELVOUDIG	5,0%	3.012.293	117.755	5,8%	1	2
2	2	N06AB	SELECTIEVE SEROTONINE REUPTAKE INHIBITOREN	4,9%	2.940.804	60.071	2,9%	5	6
3	3	C08CA	DIHYDROPIRIDINEDERIVATEN	4,7%	2.829.298	87.903	4,3%	4	4
4	7	C10AA	HMG-CoA REDUCTASEREMMERS	4,4%	2.682.061	53.721	2,6%	7	18
5	4	A02BC	INHIBITOREN VAN DE PROTONPOMP	4,3%	2.607.381	30.592	1,5%	21	28
6	6	R03BA	GLUCOCORTICOIDEN	3,8%	2.276.327	50.466	2,5%	8	9
7	5	C07AB	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, SELECTIEVE	3,6%	2.169.642	110.092	5,4%	3	3
8	8	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	2,7%	1.637.682	16.092	0,8%	35	38
9	9	J01DA	CEFALOSPORINES EN VERWANTE VERBINDINGEN	2,7%	1.617.567	9.441	0,5%	56	59
10	10	J01FA	MACROLIDEN	2,6%	1.538.285	11.971	0,6%	47	50
11	11	C10AB	FIBRATEN	2,3%	1.356.420	56.332	2,8%	6	5
12	12	M01AC	OXICAMDERIVATEN	2,0%	1.192.164	38.409	1,9%	14	12
13	15	C01DX	OVERIGE VASODILATANTIA BIJ HARTZIEKTEN	1,8%	1.081.833	50.071	2,5%	9	15
14	13	A02BA	H2-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	1,7%	1.031.358	15.934	0,8%	36	32
15	17	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	1,6%	943.368	5.721	0,3%	68	67
16	19	N02AX	OVERIGE OPIOIDEN	1,5%	922.767	12.042	0,6%	46	48
17	14	J01CA	PENICILLINES MET BREED SPECTRUM	1,5%	906.913	11.962	0,6%	48	44
18	16	C01DA	ORGANISCHE NITRATEN	1,4%	864.587	45.988	2,3%	11	7
19	18	G03AA	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN IN VASTE VERHOUDING	1,4%	837.840	116.598	5,7%	2	1
20	20	A10BB	SULFONYLUREUMDERIVATEN	1,4%	823.919	42.644	2,1%	12	11
21	25	L02AE	GONADORELINE-ANALOGEN	1,3%	766.579	3.090	0,2%	93	98
22	24	M01AB	AZIJNZUURDERIVATEN EN VERWANTE STOFFEN	1,3%	763.253	29.571	1,4%	23	26
23	27	B01AB	HEPARINEGROEP	1,2%	730.865	5.205	0,3%	73	77
24	26	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	1,2%	717.490	2.494	0,1%	100	106
25	22	H02AB	GLUCOCORTICOIDEN	1,2%	709.147	33.702	1,7%	18	17
26	21	M01AE	PROPIONZUURDERIVATEN	1,2%	705.897	35.558	1,7%	17	14
27	35	N06AX	OVERIGE ANTIDEPRESSIVA	1,1%	674.924	16.195	0,8%	34	45
28	23	J01AA	TETRACYCLINES	1,0%	622.322	12.087	0,6%	45	41
29	28	B01AC	TROMBOCYTENAGGREGATIEREMMERS, HEPARINE UITGEZONDERD	1,0%	620.680	20.488	1,0%	31	29
30	29	R03AK	SYMPATHICOMIMETICA MET ANDERE ASTMAMIDDELEN	1,0%	576.573	36.419	1,8%	16	16
31	30	R03AC	SELECTIEVE BETA-2-SYMPATHICOMIMETICA	0,9%	541.998	42.595	2,1%	13	10
32	32	A10AD	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN MET SNEL BEGINEFFECT	0,8%	504.625	12.164	0,6%	44	47
33	*	C09CA	ANTAGONISTEN VAN HET ANGIOTENSINE II, ENKELVOUDIG	0,8%	467.082	10.707	0,5%	53	*
34	33	C03DA	ALDOSTERONANTAGONISTEN	0,8%	458.212	16.894	0,8%	33	34
35	34	R06AE	PIPERAZINEDERIVATEN	0,8%	452.650	18.889	0,9%	32	33
36	38	C09BA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE) MET DIURETICA	0,7%	450.957	10.208	0,5%	55	54
37	31	C03EA	"LOW-CEILING" DIURETICA MET KALIUMSPARENDE MIDDELEN	0,7%	443.359	47.025	2,3%	10	8
38	37	C07AA	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, NIET-SELECTIEVE	0,7%	405.078	28.522	1,4%	24	23
39	42	N03AG	VETZUURDERIVATEN	0,7%	394.924	5.901	0,3%	67	65
40	43	C08DB	BENZOTHAZEPINEDERIVATEN	0,6%	381.034	12.859	0,6%	42	42
41	44	C07AG	ALFA- EN BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	0,6%	376.977	9.133	0,4%	58	58
42	36	H05BA	CALCITONINE	0,6%	373.993	1.745	0,1%	114	117
43	39	R06AX	OVERIGE ANTIHISTAMINICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,6%	365.679	14.776	0,7%	40	37
44	40	J07BB	INFLUENZAVACCINS	0,6%	362.909	995	0,0%	125	128
45	*	G04CA	ALFA-RECEPTORBLOKKERENDE STOFFEN	0,6%	350.656	8.342	0,4%	60	*
46	45	C07CB	SELECTIEVE BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN MET OVERIGE DIURETICA	0,6%	337.046	15.834	0,8%	38	36
47	47	M04AA	MIDDELEN MET REMMENDE WERKING OP DE URINEZUURPRODUKTIE	0,5%	316.615	21.344	1,0%	30	31
48	64	M05BA	BISFOSFONATEN	0,5%	294.625	3.559	0,2%	90	145
49	49	C03CA	SULFONAMIDEN	0,5%	294.468	31.624	1,5%	19	21
50	48	N07CA	ANTIVERTIGO PREPARATEN	0,5%	290.332	13.974	0,7%	41	39
51	51	C01BC	ANTI-ARITMICA (KLASSE IC)	0,5%	278.405	8.698	0,4%	59	57
52	50	D01BA	ANTIEMETICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,5%	277.861	3.028	0,1%	95	92
53	53	R01AD	CORTICOSTEROIDEN	0,5%	273.032	15.853	0,8%	37	40
54	46	N06AA	NIET SELECTIEVE MONOAMINE REUPTAKE INHIBITOREN	0,5%	272.732	15.711	0,8%	39	35
55	*	R05CB	MUCOLYTICA	0,4%	267.498	11.224	0,5%	50	*
56	59	A10BA	BIGUANIDEN	0,4%	254.570	22.443	1,1%	29	30
57	52	L02BA	ANTI-OESTROGENEN	0,4%	248.306	6.042	0,3%	66	63
58	57	A07EC	MESALAZINE EN VERWANTE VERBINDINGEN	0,4%	247.565	5.532	0,3%	69	69
59	62	C03BA	SULFONAMIDEN	0,4%	230.167	27.842	1,4%	26	24
60	56	G03CA	NATUURLIJKE EN SEMISYNTHETISCHE OESTROGENEN, ENKELVOUDIG	0,4%	227.269	37.629	1,8%	15	13
61	67	B02BD	BLOEDSTOLLINGSFACTOREN	0,4%	224.450	17	0,0%	247	260
62	55	R03BB	PARASYMPATHICOLYTICA	0,4%	222.814	25.232	1,2%	28	27
63	*	C07FB	SELECTIEVE BETA-BLOKKERENDE MIDDELEN MET OVERIGE ANTIHYPERTENSIVA	0,4%	222.482	7.816	0,4%	61	*
64	69	A03FA	PROPULSIVA	0,4%	221.955	3.780	0,2%	87	91
65	58	A10AC	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,4%	221.097	5.334	0,3%	71	66
66	54	G03AB	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN, SEQUENTIELE PREPARATEN	0,4%	218.670	28.390	1,4%	25	19
67	61	N05AL	BENZAMIDEN	0,4%	218.524	1.687	0,1%	115	116
68	60	N04BA	DOPA EN -DERIVATEN	0,4%	218.260	5.348	0,3%	70	68
69	63	R03BC	ANTI-ALLERGISCHE MIDDELEN, EXCL. CORTICOSTEROIDEN	0,4%	211.505	4.008	0,2%	83	82
70	72	C07BB	SELECTIEVE BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN MET THIAZIDEN	0,3%	210.481	10.834	0,5%	52	55
71	65	J07BC	HEPATITISVACCINS	0,3%	195.204	309	0,0%	172	179
72	70	L02BB	ANTI-ANDROGENEN	0,3%	194.050	938	0,0%	127	130
73	66	M01AX	OVERIGE NIET-STEROIDE ANTIINFLAMMATOIRE/ANTIRHEUMATISCHE MIDDELEN	0,3%	184.959	6.291	0,3%	65	62
74	71	A10AB	SNELWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,3%	176.083	4.152	0,2%	82	80
75	*	L03AB	INTERFERONEN	0,3%	174.865	153	0,0%	198	*
76	68	R03DA	XANTHINEDERIVATEN	0,3%	174.143	25.451	1,2%	27	25
77	74	J07AG	HEMOPHILUS INFLUENZAE B-VACCINS	0,3%	159.640	202	0,0%	190	199
78	79	L04AA	SELECTIEVE IMMUNOSUPPRESSIVA	0,3%	158.066	382	0,0%	164	178
79	73	J01FF	LINCOSAMIDEN	0,3%	155.733	510	0,0%	153	154
TOTAAL :				90,2%	54.363.849	1.750.539	85,8%	-	-

Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum

*altesig in DU 90%

4.3.2 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de huisartsen

In de eerste twintig geneesmiddelen van het DU 90%-segment van de huisartsen zijn er weinig verschuivingen.

Zowel qua kost als volume zijn de antihypertensiva belangrijk. Opvallend is zoals in 1997 dat in 1998 de ACE-remmers (C09AA), een dure en niet van bijwerkingen gespeende groep van geneesmiddelen, de meest gebruikte antihypertensiva waren. Een andere groep van dure antihypertensiva, namelijk de calciumantagonisten van de dihydropyridinegroep (C08CA), vinden wij op de derde plaats. Voor de betablokkers is het gebruik van de niet-selectieve (C07AA) quasi verlaten in het voordeel van de selectieve (C07AB).

Antidepressiva van het type SSRI (N06AB) en protonpompremmers (A02BC) zijn eveneens belangrijke bestanddelen van het therapeutisch arsenaal van de huisarts.

Opvallende nieuwkomers in het DU90%-segment zijn twee nieuwe antihypertensieve klassen, namelijk de angiotensine II-antagonisten (C09CA) op de 33ste plaats en de alfa-receptorblokkerende stoffen (G04CA) op de 45ste plaats.

Gezien de bijgeschoolde huisartsen de meerderheid uitmaken, zijn er geen essentiële verschillen met de globale groep van de huisartsen en wordt de DU90% niet meer afzonderlijk weergegeven.

4.3.3. De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de tandartsen

Tandartsen - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto-bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	J01CA	PENICILLINES MET BREED SPECTRUM	27,1%	157.698	2.165	17,4%	2	2
2	2	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	16,6%	96.544	960	7,7%	3	3
3	3	M01AE	PROPIONZUURDERIVATEN	11,4%	66.282	3.404	27,3%	1	1
4	4	J01FF	LINCOSAMIDEN	8,3%	48.447	196	1,6%	11	11
5	5	J01FA	MACROLIDEN	6,0%	34.821	247	2,0%	8	8
6	6	J01AA	TETRACYCLINES	4,3%	25.154	526	4,2%	4	4
7	7	J01DA	CEFALOSPORINES EN VERWANTE VERBINDINGEN	2,7%	15.883	110	0,9%	14	14
8	8	M01AB	AZIJNZUURDERIVATEN EN VERWANTE STOFFEN	2,2%	12.875	483	3,9%	5	5
9	9	M01AC	OXICAMDERIVATEN	1,9%	10.874	358	2,9%	6	6
10	15	M01AX	OVERIGE NIET-STEROIDE ANTIINFLAMMATOIRE/ANTIRHEUMATISCHE MIDDELEN	1,1%	6.465	242	1,9%	9	13
11	13	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	1,0%	5.770	17	0,1%	59	68
12	10	C08CA	DIHYDROPYRIDINEDERIVATEN	0,9%	5.212	160	1,3%	13	12
13	12	N06AB	SELECTIEVE SEROTONINE REUPTAKE INHIBITOREN	0,8%	4.895	100	0,8%	16	19
14	11	C09AA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE), ENKELVOUDIG	0,8%	4.744	194	1,6%	12	10
15	16	B02BD	BLOEDSTOLLINGSFACTOREN	0,8%	4.646	0	0,0%	201	214
16	14	C07AB	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, SELECTIEVE	0,7%	4.238	219	1,8%	10	9
17	19	R03BA	GLUCOCORTICOIDEN	0,7%	3.920	94	0,8%	18	22
18	17	N02AX	OVERIGE OPIOIDEN	0,6%	3.776	49	0,4%	33	34
19	18	A02BC	INHIBITOREN VAN DE PROTONPOMP	0,6%	3.333	39	0,3%	41	41
20	22	C10AA	HMG-CoA REDUCTASEREMMERS	0,6%	3.272	67	0,5%	28	36
21	23	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	0,4%	2.518	15	0,1%	62	72
22	20	G03AA	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN IN VASTE VERHOUDING	0,4%	2.291	317	2,5%	7	7
23	21	H02AB	GLUCOCORTICOIDES	0,4%	2.126	105	0,8%	15	15
TOTAAL :				90,4%	525.784	10.070	80,7%	-	-

Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum

4.3.3. De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de tandartsen

De voorschriften van tandartsen bestaan bijna uitsluitend uit antibiotica (J01) en niet-steroïdale anti-inflammatoire middelen (M01). Er worden door tandartsen ook kleine hoeveelheden cardiovasculaire middelen (C) en contraceptiva (G03AA) voorgeschreven. Wellicht gaat het hier om welwillendheidsvoorschriften. Het voorschrijfgedrag van de tandartsen was in 1998 niet verschillend van 1997.

4.3.4 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor alle specialisten

Geneesheren specialist - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto-bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	N06AB	SELECTIEVE SEROTONINE REUPTAKE INHIBITOREN	4,6%	594.807	12.178	2,9%	5	5
2	2	G03AA	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN IN VASTE VERHOUDING	4,1%	524.642	71.862	16,8%	1	1
3	3	L04AA	SELECTIEVE IMMUNOSUPPRESSIVA	3,4%	438.124	1.058	0,2%	77	86
4	4	R03BA	GLUCOCORTICOIDEN	3,1%	403.865	8.334	2,0%	9	9
5	5	A02BC	INHIBITOREN VAN DE PROTONPOMP	2,7%	343.385	4.108	1,0%	25	24
6	6	S01ED	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE STOFFEN	2,5%	317.708	22.994	5,4%	2	2
7	7	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	2,3%	290.249	1.001	0,2%	80	83
8	*	L03AB	INTERFERONEN	2,2%	284.702	259	0,1%	137	*
9	8	H01AC	SOMATROPINE EN ANALOGEN	1,9%	248.893	249	0,1%	140	134
10	40	N06AX	OVERIGE ANTIDEPRESSIVA	1,8%	236.737	5.276	1,2%	17	38
11	*	J05AF	INHIBITOREN VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE (NUCLEOSIDEN)	1,7%	221.082	718	0,2%	100	*
12	15	B01AB	HEPARINEGROEP	1,7%	219.471	1.533	0,4%	61	70
13	14	L02AE	GONADORELINE-ANALOGEN	1,7%	216.211	896	0,2%	87	90
14	10	H02AB	GLUCOCORTICOIDEN	1,7%	215.732	10.532	2,5%	7	7
15	11	C09AA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE), ENKELVOUDIG	1,7%	214.248	8.436	3,5%	8	8
16	12	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	1,6%	209.579	2.025	0,5%	51	49
17	13	C08CA	DIHYDROPYRIDINEDERIVATEN	1,6%	203.079	6.229	1,5%	12	12
18	18	D10BA	RETINOÏDEN VOOR ACNE	1,6%	201.358	1.795	0,4%	57	60
19	25	C10AA	HMG-CoA REDUCTASEREMMERS	1,5%	186.629	3.787	0,9%	29	42
20	19	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	1,4%	181.247	1.089	0,3%	75	76
21	17	M01AC	OXICAMDERIVATEN	1,3%	172.637	5.644	1,3%	14	14
22	16	J01AA	TETRACYCLINES	1,3%	171.509	2.582	0,6%	44	40
23	21	L02BA	ANTI-OESTROGENEN	1,2%	157.284	3.847	0,9%	28	22
24	22	C07AB	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, SELECTIEVE	1,2%	157.218	7.773	1,8%	10	10
25	20	J07AG	HEMOPHILUS INFLUENZAE B-VACCINS	1,2%	153.344	194	0,0%	150	147
26	27	G03GA	GONADOTROFINEN	1,2%	151.020	1.994	0,5%	52	58
27	30	N05AX	OVERIGE ANTIPSYCHOTICA (NEUROLEPTICA)	1,2%	148.030	2.171	0,5%	49	55
28	26	N03AG	VETZUURDERIVATEN	1,1%	138.418	1.921	0,4%	54	54
29	72	J05AE	PROTEASE-INHIBITOREN	1,0%	130.440	316	0,1%	129	179
30	24	G03AB	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN, SEQUENTIELE PREPARATEN	1,0%	128.756	16.577	3,9%	4	4
31	35	J01FA	MACROLIDEN	1,0%	124.018	950	0,2%	86	91
32	29	J01DA	CEFALOSPORINES EN VERWANTE VERBINDINGEN	1,0%	122.606	712	0,2%	102	99
33	38	A10AD	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN MET SNEL BEGINEFFECT	0,9%	118.188	2.820	0,7%	40	43
34	36	A10AB	SNELWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,9%	117.384	2.710	0,6%	41	41
35	33	G03DA	PREGN-4-EEN DERIVATEN	0,9%	116.326	5.140	1,2%	18	18
36	37	A07EC	MESALAZINE EN VERWANTE VERBINDINGEN	0,9%	115.095	2.509	0,6%	45	45
37	31	G03CA	NATUURLIJKE EN SEMISYNTHETISCHE OESTROGENEN, ENKELVOUDIG	0,9%	110.968	19.819	4,6%	3	3
38	32	M01AE	PROPIONZUURDERIVATEN	0,8%	107.887	5.573	1,3%	15	13
39	41	M01AB	AZIJNZUURDERIVATEN EN VERWANTE STOFFEN	0,8%	103.392	4.085	1,0%	26	25
40	42	R01AD	CORTICOSTEROÏDEN	0,8%	99.848	5.878	1,4%	13	17
41	28	J07BC	HEPATITISVACCINS	0,7%	93.004	148	0,0%	157	151
42	59	M05BA	BISFOSFONATEN	0,7%	92.135	1.009	0,2%	79	152
43	52	C01DX	OVERIGE VASODILATANTIA BIJ HARTZIEKTEN	0,7%	91.163	4.134	1,0%	24	34
44	46	R03AC	SELECTIEVE BETA-2-SYMPATHICOMIMETICA	0,7%	88.785	5.446	1,3%	16	16
45	54	B02BD	BLOEDSTOLLINGSFACTOREN	0,7%	88.743	7	0,0%	259	272
46	45	R06AE	PIPERAZINEDERIVATEN	0,7%	87.954	3.669	0,9%	30	28
47	44	A10AC	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,7%	85.234	2.048	0,5%	50	50
48	34	N06AA	NIET SELECTIEVE MONOAMINE REUPTAKE INHIBITOREN	0,7%	84.556	4.783	1,1%	20	15
49	51	N02AX	OVERIGE OPIOÏDEN	0,7%	84.051	1.067	0,2%	76	81
50	50	G03FB	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN, SEQUENTIELE PREPARATEN	0,6%	82.305	10.809	2,5%	6	6
51	47	D01BA	ANTIMYCOTICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,6%	81.254	879	0,2%	88	84
52	*	G03DB	PREGNADIENDERIVATEN	0,6%	79.196	4.977	1,2%	19	*
53	48	C10AB	FIBRATEN	0,6%	76.377	3.113	0,7%	35	30
54	43	R06AX	OVERIGE ANTIHISTAMINICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,6%	76.086	3.083	0,7%	36	29
55	49	J01CA	PENICILLINES MET BREED SPECTRUM	0,6%	75.988	974	0,2%	82	78
56	9	L03AA	COLONY STIMULATING FACTORS (BLOEDGROEIFACTOREN)	0,6%	74.696	19	0,0%	229	159
57	39	A02BA	H2-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	0,6%	74.081	1.141	0,3%	72	61
58	60	R05CB	MUCOLYTICA	0,6%	72.174	687	0,2%	104	132
59	53	S01CA	CORTICOSTEROÏDEN MET ANTIMICROBIELE MIDDELEN	0,5%	70.448	3.058	0,7%	37	33
60	55	H05BA	CALCITONINE	0,5%	67.548	315	0,1%	130	126
61	61	B01AC	TROMBOCYTENAGGREGATIEREMMERS, HEPARINE UITGEZONDERD	0,5%	63.300	1.925	0,5%	53	51
62	23	J05AB	NUCLEOSIDEN EN NUCLEOTIDEN, EXCL. INHIB. VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE	0,5%	62.596	65	0,0%	191	130
63	56	N05AD	BUTYROFENONDERIVATEN	0,5%	59.107	1.747	0,4%	59	52
64	65	L02BB	ANTI-ANDROGENEN	0,5%	58.668	284	0,1%	134	136
65	57	C01DA	ORGANISCHE NITRATEN	0,4%	57.227	3.232	0,8%	34	26
66	62	A10BB	SULFONYLUREUMDERIVATEN	0,4%	56.942	2.956	0,7%	38	36
67	69	H01CB	ANTIGROEIHORMOON	0,4%	55.368	50	0,0%	197	211
68	58	D07AC	STERK WERKZAME CORTICOSTEROÏDEN (GROEP III)	0,4%	54.833	1.312	0,3%	66	59
69	68	S01BC	NIET-STEROIDALE ANTI-INFLAMMATOIRE MIDDELEN	0,4%	53.647	1.566	0,4%	60	69
70	67	R03AC	SYMPATHICOMIMETICA MET ANDERE ASTMAMIDDELEN	0,4%	53.513	3.384	0,8%	31	32
71	64	N03AF	CARBOXAMIDDERIVATEN	0,4%	52.991	1.753	0,4%	58	57
72	*	G04CA	ALFA-RECEPTORBLOKKERENDE STOFFEN	0,4%	51.674	1.204	0,3%	69	*
73	71	A03FA	PROPULSIVA	0,4%	49.509	769	0,2%	96	101
74	73	N04BC	DOPAMINE-AGONISTEN	0,4%	49.404	265	0,1%	136	139
75	66	C07AA	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, NIET-SELECTIEVE	0,4%	47.325	3.365	0,8%	32	27
76	70	R03BC	ANTI-ALLERGISCHE MIDDELEN, EXCL. CORTICOSTEROÏDEN	0,4%	45.220	879	0,2%	89	87
77	76	N03AX	OVERIGE ANTI-EPILEPTICA	0,4%	45.081	340	0,1%	126	129
78	74	G01AF	IMIDAZOLDERIVATEN	0,3%	38.719	1.275	0,3%	67	67
79	75	L04AX	OVERIGE IMMUNOSUPPRESSIVA	0,3%	37.539	639	0,1%	105	138
80	88	A09AA	ENZYMPREPARATEN	0,3%	36.256	562	0,1%	110	109
81	78	R03BB	PARASYMPATHICOLYTICA	0,3%	35.862	4.050	0,9%	27	23
82	79	C08DB	BENZOTHIAZEPINEDERIVATEN	0,3%	35.226	1.172	0,3%	71	74
83	81	C03DA	ALDOSTERONANTAGONISTEN	0,3%	34.945	1.328	0,3%	64	68
84	82	H03AA	SCHILDKLIJERHORMONEN	0,3%	34.658	7.187	1,7%	10	11
85	80	D01AC	IMIDAZOL- EN TRIAZOLDERIVATEN	0,3%	33.775	1.175	0,3%	70	73
86	84	C01BC	ANTI-ARITMICA (KLASSE IC)	0,3%	33.469	988	0,2%	81	80
87	77	L01XX	OVERIGE CYTOSTATICA	0,3%	33.185	287	0,1%	133	128
88	87	N04BA	DOPA EN -DERIVATEN	0,3%	32.414	785	0,2%	94	94
89	85	S01AA	ANTIBIOTICA	0,2%	30.495	1.125	0,3%	74	72
90	*	C09CA	ANTAGONISTEN VAN HET ANGIOTENSINE II, ENKELVOUDIG	0,2%	30.078	690	0,2%	103	*
91	90	J01CF	BETALACTAMASE-RESISTENTE PENICILLINES	0,2%	29.994	206	0,0%	147	145
92	89	G02CA	SYMPATHICOMIMETICA, WEEENREMMENDE	0,2%	29.888	531	0,1%	112	106
93	92	C07AG	ALFA- EN BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	0,2%	29.668	718	0,2%	99	100
94	83	L02AB	PROGESTAGENEN	0,2%	29.270	137	0,0%	166	161
95	*	N02AB	FENYLPYRIDINEDERIVATEN	0,2%	29.231	448	0,1%	118	*
96	86	D07AB	MATIG STERK WERKZAME CORTICOSTEROÏDEN (GROEP II)	0,2%	28.645	971	0,2%	83	75
97	93	M04AA	MIDDELEN MET REMMENDE WERKING OP DE URINEZUURPRODUCTIE	0,2%	28.304	1.806	0,4%	56	56
TOTAAL :				90,1%	11.589.919	360.113	84,3%	-	-

4.3.4 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor alle specialisten

Het groot aantal subgroepen in het DU 90%-segment weerspiegelt de heterogeniteit van deze groep. In volume komen de contraceptiva (G03AA) op de eerste plaats. Hiervoor zijn grotendeels de gynecologen verantwoordelijk zoals uit de volgende tabellen zal blijken. Zoals bij de huisartsen dienen wij uw aandacht te vestigen op de kost die gepaard gaat met het voorschrijven van de antidepressiva van het type SSRI (N06AB).

De selectieve immunosuppressiva staan op de derde plaats qua kost en op de 77ste plaats qua volume. Deze discrepantie wijst op de hoge kostprijs van deze behandeling.

Ten opzichte van 1997 zijn er in 1998 geen belangrijke verschuivingen merkbaar, met uitzondering van het verschijnen van enkele nieuwe subklassen (zie verder).

4.3.5 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de specialisten in de inwendige geneeskunde en gelijkgestelden.

Geneesheren specialist in de inwendige geneeskunde en gelijkgestelden - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto-bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	2	L04AA	SELECTIEVE IMMUNOSUPPRESSIVA	6,7%	249.473	602	0,6%	44	46
2	1	A02BC	INHIBITOREN VAN DE PROTONPOMP	6,7%	247.654	2.971	3,0%	8	7
3	3	R03BA	GLUCOCORTICOÏDEN	5,1%	189.534	4.522	4,5%	3	4
4	*	J05AF	INHIBITOREN VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE (NUCLEOSIDEN)	5,0%	184.647	602	0,6%	43	*
5	5	C09AA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE), ENKELVOUDIG	3,9%	145.397	5.762	5,8%	1	1
6	*	L03AB	INTERFERONEN	3,5%	128.922	128	0,1%	87	*
7	6	C08CA	DIHYDROPYRIDINEDERIVATEN	3,4%	126.653	3.844	3,9%	5	5
8	9	C10AA	HMG-CoA REDUCTASEREMMERS	3,4%	126.308	2.589	2,6%	10	18
9	24	J05AE	PROTEASE-INHIBITOREN	3,0%	110.023	266	0,3%	65	101
10	11	A07EC	MESALAZINE EN VERWANTE VERBINDINGEN	2,5%	94.180	1.997	2,0%	16	15
11	8	H02AB	GLUCOCORTICOÏDEN	2,5%	94.145	5.006	5,0%	2	2
12	10	C07AB	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, SELECTIEVE	2,4%	89.988	4.464	4,5%	4	3
13	12	A10AD	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN MET SNEL BEGINEFFECT	2,4%	87.521	2.093	2,1%	12	16
14	13	A10AB	SNELWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	2,1%	77.739	1.794	1,8%	18	19
15	16	C01DX	OVERIGE VASODILATANTIA BIJ HARTZIEKTEN	1,8%	65.612	3.030	3,0%	7	11
16	15	A10AC	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	1,5%	56.535	1.358	1,4%	25	26
17	18	N06AB	SELECTIEVE SEROTONINE REUPTAKE INHIBITOREN	1,4%	53.438	1.097	1,1%	27	29
18	19	R03AC	SELECTIEVE BETA-2-SYMPATHICOMIMETICA	1,4%	52.484	2.620	2,6%	9	8
19	4	L03AA	COLONY STIMULATING FACTORS (BLOEDGROEIFACTOREN)	1,4%	52.322	13	0,0%	175	84
20	17	C10AB	FIBRATEN	1,4%	51.169	2.073	2,1%	13	10
21	21	M01AC	OXICAMDERIVATEN	1,2%	42.789	1.423	1,4%	23	25
22	14	A02BA	H2-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	1,1%	40.312	622	0,6%	42	34
23	20	C01DA	ORGANISCHE NITRATEN	1,1%	39.323	2.277	2,3%	11	9
24	39	M05BA	BISFOSFONATEN	1,0%	38.987	451	0,5%	52	118
25	23	A10BB	SULFONYLUREUMDERIVATEN	1,0%	38.460	2.003	2,0%	15	14
26	22	L02BA	ANTI-OESTROGENEN	1,0%	36.987	911	0,9%	35	35
27	25	H01CB	ANTIGROEIHORMOON	1,0%	36.568	33	0,0%	141	148
28	28	R03AK	SYMPATHICOMIMETICA MET ANDERE ASTMAMIDDELEN	0,9%	32.544	2.042	2,1%	14	13
29	26	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	0,9%	32.046	101	0,1%	95	93
30	29	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	0,9%	31.627	186	0,2%	79	73
31	27	B01AC	TROMBOCYTENAGGREGATIEREMMERS, HEPARINE UITGEZONDERD	0,8%	30.833	966	1,0%	32	31
32	41	B02BD	BLOEDSTOLLINGSFACTOREN	0,8%	30.806	2	0,0%	234	248
33	30	J01FA	MACROLIDEN	0,8%	30.124	281	0,3%	63	65
34	35	N02AX	OVERIGE OPIOÏDEN	0,7%	26.373	339	0,3%	59	55
35	31	L04AX	OVERIGE IMMUNOSUPPRESSIVA	0,7%	25.449	434	0,4%	53	74
36	34	C01BC	ANTI-ARITMICA (KLASSE IC)	0,7%	25.244	745	0,7%	40	41
37	33	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	0,7%	25.157	250	0,3%	68	63
38	32	C08DB	BENZOTHAZEPINEDERIVATEN	0,7%	25.080	834	0,8%	36	36
39	42	B01AB	HEPARINEGROEP	0,7%	24.195	165	0,2%	82	79
40	7	J05AB	NUCLEOSIDEN EN NUCLEOTIDEN, EXCL. INHIB. VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE	0,6%	24.143	25	0,0%	151	69
41	40	M01AB	AZIJNZUURDERIVATEN EN VERWANTE STOFFEN	0,6%	22.548	923	0,9%	34	37
42	*	C09CA	ANTAGONISTEN VAN HET ANGIOTENSINE II, ENKELVOUDIG	0,6%	21.642	497	0,5%	49	*
43	37	C07AA	BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN, NIET-SELECTIEVE	0,6%	21.441	1.703	1,7%	20	20
44	38	C03DA	ALDOSTERONANTAGONISTEN	0,6%	20.940	797	0,8%	38	38
45	43	A03FA	PROPULSIVA	0,6%	20.651	358	0,4%	56	53
46	36	M01AE	PROPIONZUURDERIVATEN	0,5%	20.059	990	1,0%	31	28
47	44	C07AG	ALFA- EN BETA-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	0,5%	18.833	456	0,5%	51	49
48	45	A10BA	BIGUANIDEN	0,5%	18.037	1.592	1,6%	22	24
49	50	R06AE	PIPERAZINEDERIVATEN	0,4%	16.185	675	0,7%	41	42
50	47	M04AA	MIDDELEN MET REMMENDE WERKING OP DE URINEZUURPRODUKTIE	0,4%	16.119	1.038	1,0%	30	32
51	48	H03AA	SCHILDKLIJERHORMONEN	0,4%	16.108	3.353	3,4%	6	6
52	60	C09BA	INHIBITOREN VAN HET ANGIOTENSINE-CONVERSIE-ENZYM (ACE) MET DIURETICA	0,4%	14.955	341	0,3%	58	58
53	46	L02AB	PROGESTAGENEN	0,4%	14.581	72	0,1%	111	111
54	55	C01BD	ANTI-ARITMICA (KLASSE III)	0,4%	14.278	1.060	1,1%	29	30
55	57	C03CA	SULFONAMIDEN	0,4%	14.070	1.651	1,7%	21	21
56	58	J01DA	CEFALOSPORINES EN VERWANTE VERBINDINGEN	0,4%	14.046	78	0,1%	110	112
57	*	N02AB	FENYLPIPERIDINEDERIVATEN	0,4%	13.952	215	0,2%	73	*
58	53	J01CA	PENICILLINES MET BREED SPECTRUM	0,4%	13.295	180	0,2%	80	72
59	61	R01AD	CORTICOSTEROÏDEN	0,4%	13.215	782	0,8%	39	40
60	51	C03EA	"LOW-CEILING" DIURETICA MET KALIUMSPARENDE MIDDELEN	0,4%	13.129	1.404	1,4%	24	23
61	54	R06AX	OVERIGE ANTIHISTAMINICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,3%	12.359	494	0,5%	50	44
62	52	R03BB	PARASYMPATHICOLYTICA	0,3%	12.285	1.319	1,3%	26	22
63	59	R03DA	XANTHINEDERIVATEN	0,3%	12.175	1.788	1,8%	19	17
64	49	H05BA	CALCITONINE	0,3%	11.809	54	0,1%	121	120
65	63	L02AE	GONADORELINE-ANALOGEN	0,3%	11.655	47	0,0%	127	133
66	64	A03AB	SYNTHETISCHE ANTICHOLINERGICA, KWATERNAIRE AMMONIUMVERBINDINGEN	0,3%	11.427	363	0,4%	55	52
67	65	L01BA	FOLIUMZUURANALOGEN	0,3%	11.061	279	0,3%	64	62
68	*	N06AX	OVERIGE ANTIDEPRESSIVA	0,3%	10.896	261	0,3%	67	*
TOTAAL :				90,2%	3.352.542	83.691	84,1%	-	-

Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum

*afwesig in DU 90%

4.3.5 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de specialisten in de inwendige geneeskunde en gelijkgestelden.

In de top 10 van het voorschrift van de internist zijn er vier dure geneesmiddelen voorgeschreven voor een beperkte patiëntengroep. Op de eerste plaats qua kost staan de selectieve immunosuppressiva (L04AA), hoofdzakelijk cyclosporine, dat gebruikt wordt bij orgaantransplantatie en behandeling van auto-immuunziekten.

Plaats 4 en 9 worden ingenomen door de reverse transcriptase-remmers (J05AF) en door de proteaseremmers (J05AE). De behandeling van HIV-positieve patiënten vertegenwoordigt op deze wijze een brutokost van bijna 300 miljoen BEF in 1998.

Op Plaats 6 vinden wij de interferonen (L03AB), die in 1997 nog niet in de DU90% voorkwamen.

Opvallend is de verschuiving naar beneden in het tabel van de hematopoïetische groeifactoren (L03AA) en de antivirale middelen tegen herpes (J05AB).

Nieuwe subgroepen voor 1998 in het DU90%-segment van de internisten zijn:

- de hogergenoemde reverse transcriptaseremmers (J05AF)
- de interferonen (L03AB), geneesmiddelen gebruikt in de behandeling van hepatitis B en C en in de oncologie
- de angiotensine II-antagonisten (C09CA), een nieuwe klasse van antihypertensiva
- de fenylnpiperidinederivaten (N02AB), met een sinds oktober 1997 nieuwe terugbetaalbare pleister met gereguleerde afgifte op basis van fentanyl
- een klasse genaamd overige antidepressiva (N06AX), waarin sinds juli 1997 venlafaxine terugbetaald wordt

4.3.6 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de gynecologen

Geneesheren specialist in de gynaecologie - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto-bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	G03AA	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN IN VASTE VERHOUDING	27,2%	466.697	63.880	47,0%	1	1
2	3	G03GA	GONADOTROFINEN	7,9%	136.199	1.780	1,3%	10	10
3	4	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	7,2%	123.202	373	0,3%	16	17
4	2	G03AB	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN, SEQUENTIELE PREPARATEN	6,7%	114.835	14.765	10,9%	3	3
5	5	G03DA	PREGN-4-EEN DERIVATEN	6,0%	103.341	4.554	3,3%	5	5
6	6	G03CA	NATUURLIJKE EN SEMISYNTHETISCHE OESTROGENEN, ENKELVOUDIG	5,4%	92.438	16.611	12,2%	2	2
7	7	G03FB	PROGESTAGENEN MET OESTROGENEN, SEQUENTIELE PREPARATEN	4,3%	74.597	9.756	7,2%	4	4
8	16	G03DB	PREGNADIEENDERIVATEN	4,1%	71.144	4.460	3,3%	6	9
9	9	L02AE	GONADORELINE-ANALOGEN	3,7%	62.787	269	0,2%	20	20
10	8	L02BA	ANTI-OESTROGENEN	3,6%	62.364	1.520	1,1%	11	11
11	10	G01AF	IMIDAZOLDERIVATEN	1,8%	31.617	1.036	0,8%	12	12
12	11	G02CA	SYMPATHICOMIMETICA, WEEENREMMENDE	1,6%	27.086	481	0,4%	14	14
13	13	V04CM	DIAGNOSTICA VOOR VRUCHTBAARHEIDSTOORNISSEN	1,3%	22.806	11	0,0%	108	110
14	12	G03DC	ESTREENDERIVATEN	1,3%	22.191	3.854	2,8%	7	6
15	14	M05BA	BISFOSFONATEN	1,1%	19.093	230	0,2%	21	52
16	15	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	0,9%	15.743	157	0,1%	28	28
17	18	G03AC	PROGESTAGENEN	0,8%	14.522	3.451	2,5%	8	7
18	19	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	0,8%	14.127	101	0,1%	36	37
19	17	G01AA	ANTIBIOTICA	0,8%	14.118	538	0,4%	13	13
20	20	G03GB	SYNTHETISCHE OVULATIESTIMULERENDE MIDDELEN	0,7%	11.990	1.791	1,3%	9	8
21	22	J01FA	MACROLIDEN	0,6%	10.747	75	0,1%	44	44
22	23	N06AB	SELECTIEVE SEROTONINE REUPTAKE INHIBITOREN	0,5%	9.417	192	0,1%	25	25
23	21	J01AA	TETRACYCLINES	0,5%	9.413	190	0,1%	26	21
24	24	M01AE	PROPIONZUURDERIVATEN	0,5%	8.335	446	0,3%	15	15
25	*	B01AB	HEPARINEGROEP	0,4%	7.483	45	0,0%	55	*
TOTAAL :				90,2%	1.546.293	130.567	96,0%	-	-

Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum

*afwesig in DU 90%

4.3.6 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de gynecologen

Het aantal geneesmiddelen in het DU90%-segment van de gynecologen is eerder beperkt in vergelijking met huisartsen en internisten. De meest voorgeschreven klasse blijft deze van de contraceptiva (G03AA) met 47% van de DDD's. Gonadotrofinen (G03GA) zijn qua kost belangrijk en gestegen naar de tweede plaats. De triazolderivaten (J02AC), antimycotica zoals fluconazol en itraconazol, zijn eveneens gestegen.

4.3.7 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de pediaters

Geneesheren specialist in de pediatrie - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto- bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	H01AC	SOMATROPINE EN ANALOGEN	17,5%	234.244	235	1,3%	20	20
2	2	J07AG	HEMOPHILUS INFLUENZAE B-VACCINS	11,2%	150.048	190	1,0%	23	22
3	4	R03BA	GLUCOCORTICOIDEN	11,1%	148.190	2.406	12,8%	1	1
4	3	J07BC	HEPATITISVACCINS	6,6%	88.967	142	0,8%	28	23
5	5	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	4,3%	57.779	529	2,8%	10	9
6	6	B02BD	BLOEDSTOLLINGSFACTOREN	3,4%	45.508	3	0,0%	150	149
7	9	J01FA	MACROLIDEN	3,3%	44.480	297	1,6%	16	18
8	7	J01DA	CEFALOSPORINEN EN VERWANTE VERBINDINGEN	3,3%	43.764	259	1,4%	18	19
9	8	R05CB	MUCOLYTICA	3,3%	43.738	134	0,7%	30	31
10	10	R03BC	ANTI-ALLERGISCHE MIDDELEN, EXCL. CORTICOSTEROIDEN	2,2%	29.257	560	3,0%	8	10
11	11	J01CA	PENICILLINES MET BREED SPECTRUM	2,0%	27.235	328	1,7%	13	13
12	14	R03AC	SELECTIEVE BETA-2-SYMPATHICOMIMETICA	1,6%	21.773	1.582	8,4%	3	3
13	13	N03AG	VETZUURDERIVATEN	1,5%	20.643	252	1,3%	19	17
14	15	A09AA	ENZYMOPREPARATEN	1,5%	20.346	314	1,7%	15	15
15	12	R06AX	OVERIGE ANTIHISTAMINICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	1,5%	19.809	755	4,0%	5	4
16	16	S03AA	ANTIMICROBIELE MIDDELEN	1,4%	18.953	578	3,1%	7	7
17	18	R03BB	PARASYMPATHICOLYTICA	1,4%	18.327	2.137	11,4%	2	2
18	17	A03FA	PROPULSIVA	1,3%	17.658	222	1,2%	21	21
19	*	J05AF	INHIBITOREN VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE (NUCLEOSIDEN)	1,1%	15.198	46	0,2%	52	*
20	21	L04AA	SELECTIEVE IMMUNOSUPPRESSIVA	1,1%	14.817	37	0,2%	60	65
21	23	A10AB	SNELWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	1,0%	13.616	324	1,7%	14	14
22	20	V06CA	VOEDINGSTOFFEN ZONDER FENYLALANINE	0,9%	12.583	6	0,0%	134	125
23	22	R01AD	CORTICOSTEROIDEN	0,9%	12.515	729	3,9%	6	6
24	25	R06AE	PIPERAZINEDERIVATEN	0,9%	12.178	508	2,7%	11	11
25	24	A10AC	MIDDELLANGWERKENDE INSULINES EN ANALOGEN	0,9%	11.683	281	1,5%	17	16
26	27	J01GB	OVERIGE AMINOGLYCOSIDEN	0,7%	8.977	10	0,1%	111	118
27	26	R03AK	SYMPATHICOMIMETICA MET ANDERE ASTMAMIDDELEN	0,6%	8.605	556	3,0%	9	8
28	*	J05AE	PROTEASE-INHIBITOREN	0,5%	6.922	17	0,1%	91	*
29	28	J01EE	SULFONAMIDEN MET TRIMETHOPRIM INCL. AFGELEIDEN	0,5%	6.300	129	0,7%	31	29
30	30	A02BA	H2-RECEPTORBLOKKERENDE MIDDELEN	0,4%	5.855	88	0,5%	39	42
31	*	N03AX	OVERIGE ANTI-EPILEPTICA	0,4%	5.421	37	0,2%	59	*
32	32	A02BC	INHIBITOREN VAN DE PROTONPOMP	0,4%	5.315	62	0,3%	46	49
33	33	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	0,4%	4.854	22	0,1%	77	81
34	*	V03AC	IJZERCHELERENDE MIDDELEN	0,4%	4.749	6	0,0%	129	*
35	31	N03AF	CARBOXAMIDEDERIVATEN	0,4%	4.727	154	0,8%	26	26
36	*	R01AC	ANTI-ALLERGISCHE MIDDELEN, EXCL. CORTICOSTEROIDEN	0,3%	4.480	194	1,0%	22	*
TOTAAL :				90,3%	1.209.514	14.128	75,2%	-	-

Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum

*afwesig in DU 90%

4.3.7 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de pediaters

Bij de kinderartsen wordt zoals in 1997 de DU 90%-lijst aangevoerd door het groeihormoon (H01AC), een duur geneesmiddel voor een beperkte patiëntengroep. Uiteraard vinden wij ook vaccinaties (J07) bij de frequent voorgeschreven 'therapiën'. Naast antibiotica (klasse J01) zijn geneesmiddelen voor het ademhalingsstelsel frequent voorgeschreven (klasse R).

Wij vinden ook de geneesmiddelen gebruikt voor de behandeling van AIDS, de reverse transcriptase-remmers (J05AF) en de proteaseremmers (J05AE) tussen de voorgeschreven geneesmiddelen.

4.3.8 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de dermatologen

Geneesheren specialist in de dermatologie - DU 90%

Plaats 98 (Bedrag)	Plaats 97 (Bedrag)	ATC code	Chemische ondergroep	% bruto- bedrag	Brutobedrag (duizenden)	Aantal DDD (duizenden)	% DDD	Plaats 98 (DDD)	Plaats 97 (DDD)
1	1	D10BA	RETINOIDEN VOOR ACNE	24,6%	189.464	1.691	13,1%	2	2
2	2	J01AA	TETRACYCLINES	16,0%	122.976	1.713	13,3%	1	1
3	3	J02AC	TRIAZOLDERIVATEN	10,4%	80.377	350	2,7%	12	12
4	4	D01BA	ANTIMYCOTICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	8,0%	61.218	660	5,1%	8	7
5	5	D07AC	STERK WERKZAME CORTICOSTEROIDEN (GROEP III)	5,3%	40.816	924	7,2%	3	3
6	6	L04AA	SELECTIEVE IMMUNOSUPPRESSIVA	4,7%	36.112	90	0,7%	19	20
7	8	R06AE	PIPERAZINEDERIVATEN	2,7%	20.552	858	6,6%	4	4
8	7	D07AB	MATIG STERK WERKZAME CORTICOSTEROIDEN (GROEP II)	2,5%	19.539	670	5,2%	6	6
9	11	D05AX	OVERIGE LOKALE PSORIASISMIDDELEN	2,2%	17.088	102	0,8%	16	19
10	10	D05BB	RETINOIDEN VOOR PSORIASIS	2,2%	17.074	148	1,1%	14	15
11	9	D01AC	IMIDAZOL- EN TRIAZOLDERIVATEN	2,1%	16.211	665	5,1%	7	8
12	12	R06AX	OVERIGE ANTIHISTAMINICA VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	1,8%	13.844	599	4,6%	9	9
13	15	H02AB	GLUCOCORTICOIDEN	1,2%	9.366	466	3,6%	10	10
14	14	J05AB	NUCLEOSIDEN EN NUCLEOTIDEN, EXCL. INHIB. VAN HET REVERSE TRANSCRIPTASE	1,2%	9.090	9	0,1%	84	72
15	13	D07AD	ZEER STERK WERKZAME CORTICOSTEROIDEN (GROEP IV)	1,0%	7.549	135	1,0%	15	13
16	16	J01FA	MACROLIDEN	0,8%	6.217	46	0,4%	34	34
17	18	J01CF	BETALACTAMASE-RESISTENTE PENICILLINES	0,7%	5.591	36	0,3%	41	39
18	17	J01CR	COMBINATIEPREPARATEN VAN PENICILLINES, INCL. BETALACTAMASE-REMMERS	0,7%	5.412	54	0,4%	32	27
19	19	J02AB	IMIDAZOLDERIVATEN	0,6%	4.974	101	0,8%	17	16
20	20	D03AX	OVERIGE WONDHELENDE MIDDELEN	0,5%	4.057	26	0,2%	51	49
21	21	J01MA	FLUOROCHINOLONEN	0,5%	3.681	18	0,1%	63	63
22	*	D05BA	PSORALENEN VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	0,5%	3.472	728	5,6%	5	*
TOTAAL :				90,2%	694.679	10.087	78,1%	-	-

Farmaceutische Kengetallen 1998 corrigendum

*afwesig in DU 90%

4.3.8 De therapeutische subgroepen van het DU 90%-segment voor de dermatologen

De belangrijkste therapeutische subgroepen bevatten geneesmiddelen die betrekking hebben op hun specialiteit. De DU 90% vertoont in 1998 geen belangrijke wijzigingen t.o.v. 1997.

Het gebruik van cyclosporine (L04AA) dat voorgeschreven wordt voor de behandeling van psoriasis vertoont in 1998 geen verdere toename.

4.4 De indicatoren van het voorschrijfgedrag

De indicatoren worden weergegeven met behulp van boxplots. Voor meer algemene uitleg over boxplots verwijzen wij naar de handleiding. De boxplot wordt samengesteld uit de individuele waarde van de indicator van elke voorschrijver. De boxplot toont naast de gemiddelde waarde van de indicator ook de spreiding binnen de groep. Wanneer een voorschrijver zijn individuele waarde van een indicator kent, kan hij zich situeren binnen de groep.

4.4.1 Het percentage betablokkers, diuretica, ACE-remmers en calciumantagonisten binnen het totaal van de cardiovasculaire geneesmiddelen

Deze indicatoren op het vlak van de hypertensiebehandeling vertonen alle een symmetrische verdeling met een matige spreiding. De mediaan bevindt zich op 22 %, 14%, 12% en 16 % respectievelijk voor de vier groepen. De indicatoren zijn berekend uitgaande van het voorgeschreven volume (in DDD). De betablokkers worden dus iets frequenter voorgeschreven dan de andere groepen.

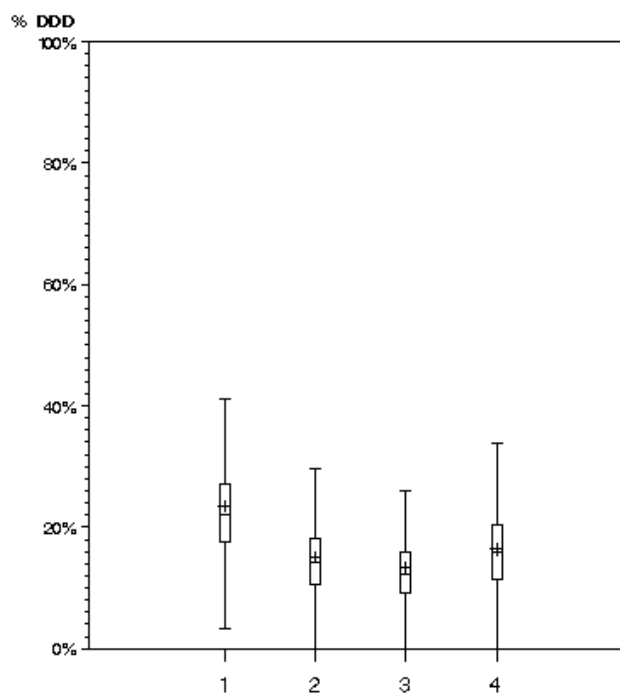
Hierbij kan men de volgende commentaar leveren:

1. De groep van calciumantagonisten en ACE-remmers bevat duurdere geneesmiddelen. Wanneer men de kostprijs van de voorgeschreven antihypertensiva beschouwd, dan blijken deze therapeutische klassen tot de top 3 van het voorschrift van de huisarts te behoren (zie DU90% tabel).
2. ACE-remmers en calciumantagonisten zijn de voorkeursbehandeling voor een beperkt gedeelte van de hypertensiepatiënten.
3. Uit deze kwaliteitsindicator valt niet af te leiden dat zich binnen de groep van de betablokkers zich een verschuiving heeft voorgedaan ten voordele van de duurdere groep van de selectieve betablokkers (zie DU90%).
4. De verzamelde gegevens in het kader van Farmanet laten niet toe om na te gaan wat de indicatie voor het voorschrift was (bv. hypertensie versus ischemisch hartlijden).

4.4.1 Het percentage betablokkers, diuretica, ACE-remmers en calciumantagonisten binnen het totaal van de cardiovasculaire geneesmiddelen

Erkende huisartsen

1. Percentage (in DDD) betablokkers (C07)
 2. Percentage (in DDD) diuretica (C03)
 3. Percentage (in DDD) ACE—remmers (C09)
 4. Percentage (in DDD) calciumantagonisten (C08)
- van het totaal van de cardiovasculaire middelen (C)

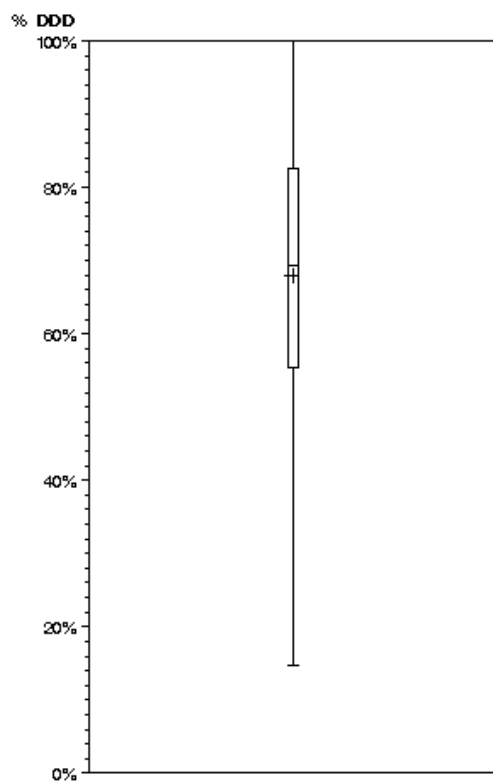

4.4.2 Het percentage protonpompremmers binnen de middelen tegen peptisch ulcus

Deze indicator vertoont een zeer ruime spreiding met een mediaan van 60%. Er is geen wijziging t.o.v. 1997. Een kwart van de voorschrijvers gebruikt bijna uitsluitend deze groep van geneesmiddelen voor de behandeling van peptisch ulcus en peptische oesofagitis. Op te merken valt dat deze handelwijze een belangrijke kost met zich meebrengt.

4.4.2 Het percentage protonpompremmers binnen de middelen tegen peptisch ulcus

Erkende huisartsen
Percentage (in DDD) protonpompremmers (A02BC)
van het totaal van de geneesmiddelen tegen peptisch ulcus en refluxoesofagitis (A02B)

N= 1328

Farmacentische Kengetallen 1998

4.4.3 Het percentage inhalatiecorticoiden voor vernevelaar en het percentage inhalatiecorticoiden in dosisaërosol binnen de groep van middelen tegen astma en chronisch obstructief longlijden

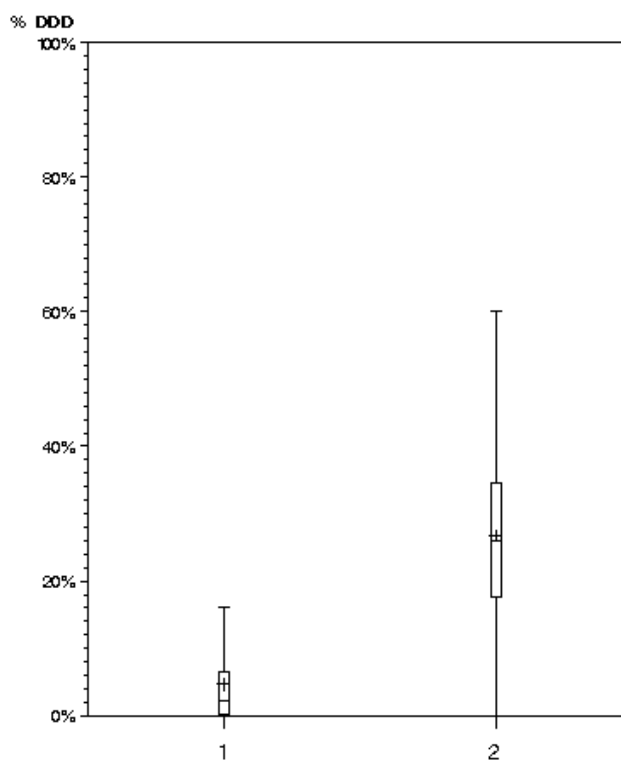
De eerste indicator vertoont een asymmetrische verdeling. Dit betekent dat een meerderheid van de artsen geen of nauwelijks inhalatiecorticoiden voor vernevelaar voorschrijven, daar waar bij een minderheid deze middelen tot 15 % van de voorgeschreven DDD voor deze aandoening uitmaken.

Alhoewel inhalatiecorticoiden in aerosol meer worden voorgeschreven, moeten wij opnieuw vaststellen dat bij een kwart van de huisartsen het aandeel van deze aanbevolen therapie minder dan 20 % bedraagt.

4.4.3 Het percentage inhalatiecorticoiden voor vernevelaar en het percentage inhalatiecorticoiden in dosisaërosol binnen de groep van middelen tegen astma en chronisch obstructief longlijden

Erkende huisartsen

1. Percentage (in DDD) inhalatiecorticosteroiden voor vernevelaar (R03BA)
 2. Percentage (in DDD) inhalatiecorticosteroiden in dosisaërosol (R03BA)
- van het totaal van geneesmiddelen tegen astma en COPD (R03A + R03B)

4.4.4 Het percentage van penicillinen en ampicillinen en het percentage tetracyclinen op het totaal van voorgeschreven antibiotica

De verdeling van deze indicatoren is asymmetrisch (de mediaan valt niet samen met het rekenkundig gemiddelde). Meer dan de helft van de huisartsen schrijft deze geneesmiddelen weinig of niet voor. Deze handelwijze moet getoetst worden aan de recente aanbevelingen in verband met de spreiding van antibioticaresistentie.

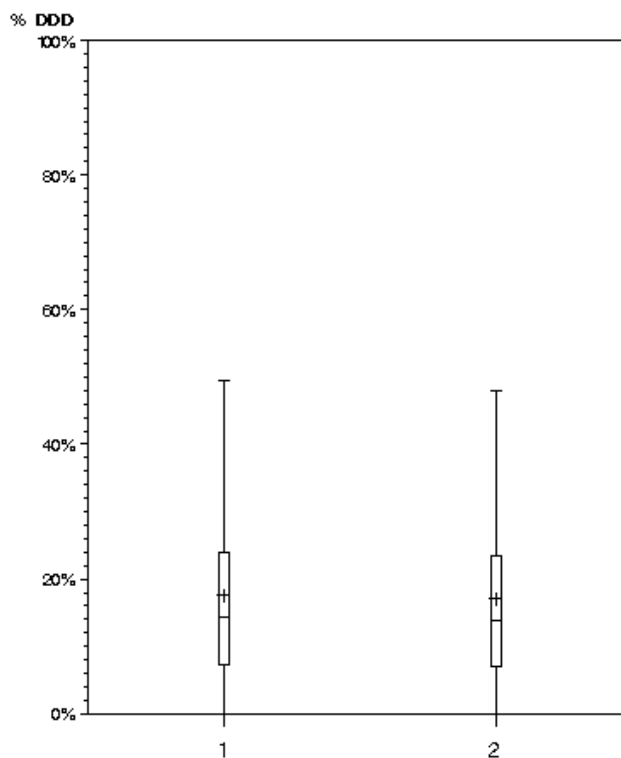
4.4.4 Het percentage van penicillinen en ampicillinen en het percentage tetracyclinen op het totaal van voorgeschreven antibiotica

Erkende huisartsen

1. Percentage (in DDD) penicillines en ampicillines (J01CA)

2. Percentage (in DDD) van tetracyclinen (J01AA)

van het totaal van antibiotica (J01)

4.4.5 Het percentage van selectieve serotonineheropnameremmers op het totaal van voorgeschreven antidepressiva.

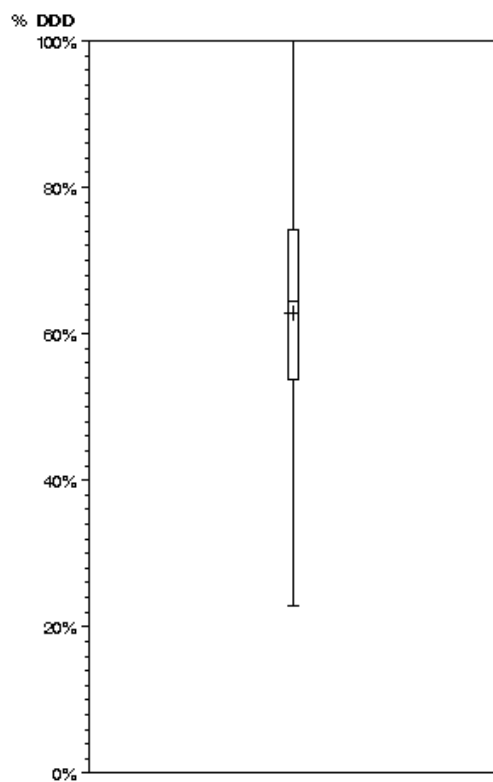
De indicator is symmetrisch verdeeld met een belangrijke spreiding. De mediaan bevindt zich op 62 %.

Deze indicator vertoont geen verdere stijging meer t.o.v. 1997. Wij moeten dus vaststellen dat een belangrijk gedeelte van de voorschrijvers uitsluitend op deze geneesmiddelen beroep doet om depressie te behandelen.

Het gevolg voor de kostprijs van de behandeling van depressie vindt men terug in de DU90% tabellen. Hier bevindt deze groep van antidepressiva zich in de rangorde van kostprijs op de tweede plaats.

4.4.5 Het percentage van selectieve serotonineheropnameremmers op het totaal van voorgeschreven antidepressiva.

Erkende huisartsen
Percentage (in DDD) selectieve serotonineheropnameremmers (N06AB)
van het totaal van antidepressiva (N06)

N= 12414

Farmacentische Kengetallen 1998

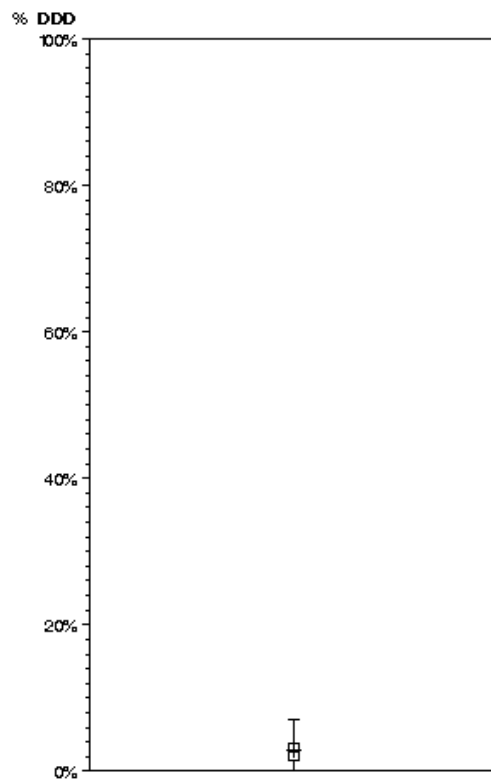
4.4.6 Het percentage van nieuw gecommercialiseerde geneesmiddelen op het totaal van de voorgeschreven geneesmiddelen

Dit percentage is voor de huisartsen quasi verwaarloosbaar. De reden ligt vermoedelijk in het feit dat de geneesmiddelen die aan deze definitie voldoen voornamelijk tot het arsenaal van de specialisten behoren.

Deze boxplot is niet onmiddellijk te vergelijken met deze van 1996 vermits, hij dit jaar het voorgeschreven volume (in DDD) afbeeldt en niet de kostprijs.

4.4.6 Het percentage van nieuw gecommmercialiseerde geneesmiddelen op het totaal van de voorgeschreven geneesmiddelen

Erkende huisartsen
Percentage (in DDD) nieuw gecommmercialiseerde geneesmiddelen
van het totaal van de geneesmiddelen

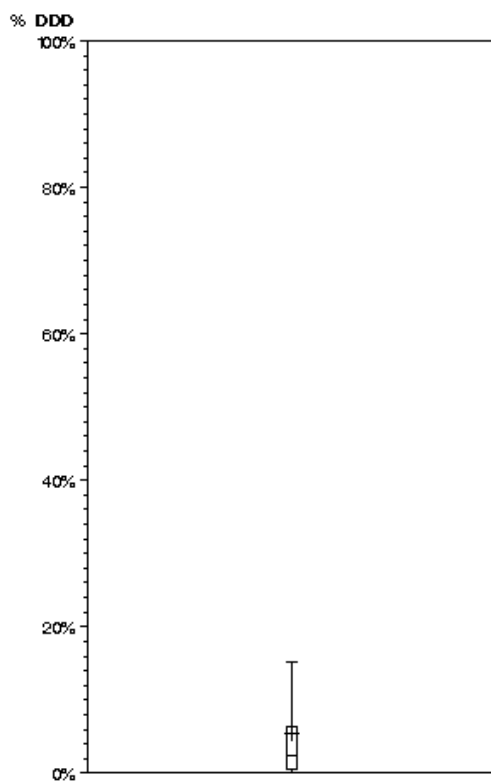
N= 13502
Farmaceutische Kengetallen 1998

4.4.7 Het percentage van generica op het totaal van de geneesmiddelen met hetzelfde werkzaam bestanddeel.

Deze indicator vertoont een asymmetrische verdeling met een matige spreiding. De mediaan bevindt zich op 2 %. Dit betekent dat de overgrote meerderheid van de huisartsen deze vorm van geneesmiddelen quasi nooit voorschrijft. Een beperkt gedeelte artsen slaagt er in om 10 % generische geneesmiddelen te gebruiken. Men kan dus niet spreken van een doorbraak van deze middelen in 1998.

4.4.7 Het percentage van generica op het totaal van de geneesmiddelen met hetzelfde werkzaam bestanddeel.

Erkende huisartsen
Percentage (in DDD) generica
van het totaal van de geneesmiddelen met hetzelfde werkzaam bestanddeel

N= 13172

Farmacentische Kengetallen 1998

5. CONCLUSIE EN PERSPECTIEVEN

Met deze derde editie van de 'Farmaceutische Kengetallen van de Farmaceutische Verstrekkingen in de Ambulante Praktijk' hebben wij u laten kennismaken met een gedeelte van de informatie die over het jaar 1998 werd ingezameld in het kader van Farmanet. Om dit uniek gegevensbestand optimaal te exploiteren kan het RIZIV geanonimiseerde gegevens ter beschikking te stellen van wetenschappelijke verenigingen met het oogmerk op het verrichten van onderzoek op het gebied van farmaco-epidemiologie en farmaco-economie.

Ook in verband met de methodologie voor het analyseren van voorschrijfgegevens is er nog veel wetenschappelijk onderzoek vereist. Zoals eerder vermeld, is het gebruik van indicatoren voor het bestuderen van onderliggende drijfveren achter het voorschrijfgedrag nog experimenteel. Zelfs in de internationale context zijn er weinig studies beschikbaar. In de toekomst kunnen wij wel rekening houden met de richtlijnen die door de consensusconferenties naar voor worden gebracht, om nieuwe indicatoren van het voorschrijfgedrag te ontwikkelen.

Als wij naar de kostprijs kijken, valt onmiddellijk op dat zowel bij huisartsen als specialisten de volgende klassen geneesmiddelen een belangrijke plaats innemen, met name de antihypertensiva (met de selectieve betablokkers, ACE-remmers en calciumantagonisten), de antidepressiva van het type serotonineheropname-remmers en de protonpompremmers. Het Comité voor de Evaluatie van de Medische Praktijk inzake Geneesmiddelen in samenspraak met de Minister en Het RIZIV heeft dan ook besloten om deze klassen als onderwerp te nemen van een consensusvergadering. Deze bijeenkomsten hebben tot doel om de voorschrijver therapeutische richtlijnen aan te reiken die enerzijds gestoeld zijn op wetenschappelijke evidentie maar tevens gericht zijn op de Belgische praktijk.

De consensusconferenties met als onderwerp de antihypertensieve middelen en de farmacologische behandeling van depressie vonden reeds plaats. De resultaten zullen eerstdaags gepubliceerd worden. In de toekomst zullen wij kunnen nagaan of de publicatie van richtlijnen voortvloeiend uit deze consensusvergaderingen, het voorschrijfgedrag beïnvloedt. Een eerstvolgende consensusvergadering heeft als onderwerp '*Doelmatig gebruik van antibiotica bij acute infecties van neus, keel, oren en onderste luchtweg in de ambulante praktijk*' en gaat door op 17 oktober 2000.

In de loop van 2000 wordt het "unieke spoor" van Farmanet operationeel gemaakt. In afwachting daarvan en teneinde geen onderbreking te veroorzaken in de bestaande gegevensstroom, worden de gegevens voorlopig ook nog steeds via het bestaande systeem ingezameld.

Via het "unieke spoor" zullen de ziekenfondsen, naast de papieren factuur, voor het eerst alle gegevens betreffende elke aflevering op elektronische wijze ontvangen. Daardoor zullen meer gegevens beschikbaar zijn voor de peer review van het voorschrijfgedrag, voor het beheer van de ziekteverzekering en voor meer efficiënte controles.

Via moderne controleprocedures, geïnspireerd op ISO-normen, zullen de tarifieringsdiensten er inderdaad voor zorgen dat deze "elektronische" factuur Farmaceutische kengetallen 1998 corrigendumblz.24

beantwoordt aan de vereiste betrouwbaarheid en dat wat op het voorschrift staat ook correct gefactureerd werd.

Concreet zal van elke aflevering de CNK-code van het product, samen met het aansluitingsnummer van de patiënt, zijn terugbetalingscategorie, leeftijd en geslacht, alsook het RIZIV-identificatienummer van de arts en de apotheker worden gecapteerd. Vermits de verzekeraarheid van de patiënten systematisch zal worden nagekeken, werd de vooraleer deze stap te zetten de SIS-kaart in de apotheek ingevoerd.

De verzekeringsinstellingen zullen de gegevens overmaken aan het RIZIV, nadat de identiteit van de patiënt op onomkeerbare wijze zal geëncrypteerd worden. Bepaalde karakteristieken (leeftijdscategorie, geslacht en sociale stand) zullen echter wel bewaard blijven, zodat in de toekomst een meer gedetailleerde analyse en interpretatie van de gegevens mogelijk wordt.

Lijst van de New Chemical Entities (NCE's) - Kengetallen 1998

Benaming	Jaar van aanneming
AZITROMYCINE	95
BENAZEPRIL	95
BLOEDSTOLLINGSFACTOR VIII (ANTIHEMOFILIEFACTOR A)	95
CEFEPIME	95
FLUTICASON	95
LAMOTRIGINE	95
LENOGRASTIM	95
PACLITAXEL	95
ZALCITABINE	95
DORNASE ALFA (DESOXYRIBONUCLEASE)	96
RISPERIDON	96
TRAMADOL	96
VENLAFAXINE	96
ADENOSINE	97
CEFFIROM	97
DOCETAXEL	97
FELBAMAAT	97
FLUDARABINE	97
FLUVASTATINE	97
FOSINOPRIL	97
FOSINOPRIL MET DIURETICA	97
INDINAVIR	97
INTERFERON BETA 1B	97
LAMIVUDINE	97
LOSARTAN	97
MELOXICAM	97
MEROPENEM	97
PANTOPRAZOL	97
RITONAVIR	97
SAQUINAVIR	97
STAVUDINE	97
TILUDRONINEZUUR	97
ALENDRONINEZUUR	98
ALGLUCERASE	98
BICALUTAMIDE	98
BOTULINUS TOXINE	98
EPTACOG ALFA (GEACTIVEERD)	98
FAMCICLOVIR	98
GEMCITABINE	98
MYCOFENOLZUUR	98
TACROLIMUS	98

Hergroepering van de voorschrijvers volgens hun erkenningscodenummer

Groep	Omschrijving van de groep	Hergroepering	Erkenings-codenummer	Aantal voorschrijvers
1010	Algemeen geneeskundigen	Huisartsen	1.001+1.002	3.414
1015	Algemeen geneeskundigen in opleiding	Huisartsen	1.005+1.006	758
1020	Bijgeschoolde algemeen geneeskundigen	Huisartsen	1.003+1.004	13.502
1025	Bijgeschoolde algemeen geneeskundigen met een erkenning voor revalidatie	Huisartsen	1.007+1.008	3
1100	Stagedoend geneesheren	Specialisten	1.0xx	3.354
1110	Specialisten voor anesthesiologie	Specialisten	1.100	1.370
1121	Specialisten voor heelkunde of voor heelkunde met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.140+1.153	1.419
1122	Specialisten voor neurochirurgie of voor neurochirurgie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.170+1.174	105
1123	Specialisten voor plastische heelkunde	Specialisten	1.210	158
1130	Specialisten voor gynaecologie	Specialisten	1.340	1.275
1140	Specialisten voor oftalmologie of voor oftalmologie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.370+1.374	950
1150	Specialisten voor oto-rhino-laryngologie of voor ORL met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.410+1.414	576
1160	Specialisten voor urologie of voor urologie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.450+1.454	323
1170	Specialisten voor orthopedie of voor orthopedie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.480+1.494	826
1180	Specialisten voor dermato-venereologie	Specialisten	1.550	600
1191	Specialisten voor inwendige geneeskunde of voor inwendige geneeskunde met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.580+1.584	1.991
1192	Specialisten voor pneumologie of voor pneumologie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.620+1.624	263
1193	Specialisten voor gastro-enterologie	Specialisten	1.650	341
1200	Specialisten voor kindergeneeskunde of voor kindergeneeskunde met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.690+1.694	1.270
1210	Specialisten voor cardiologie of voor cardiologie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.730+1.734	704
1220	Specialisten voor neuropsychiatrie, voor neurologie, voor psychiatrie met of zonder erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.760+1.770+1.780+ 1.764+1.774+1.784	1.943
1231	Specialisten voor reumatologie of voor reumatologie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.790+1.794	189
1232	Specialisten voor fysische geneeskunde of voor fysische geneeskunde met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.830+1.834	393
1240	Specialisten voor klinische biologie of voor klinische biologie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.860+1.862	643
1250	Specialisten in de pathologische anatomie	Specialisten	1.870	203
1261	Specialisten in de röntgendiagnose	Specialisten	1.930	1.306
1262	Specialisten voor radio- en radiumtherapie of voor radio- en radiumtherapie met een erkenning voor revalidatie	Specialisten	1.960+1.964	135
1270	Specialisten in de nucleaire geneeskunde of specialisten met een dubbele erkenning waarvan één de nucleaire geneeskunde is	Specialisten	1.970+1.9710 tot 1.995+1.793+1.965+ 1.996+1.997	292
1280	Andere specialisten	Specialisten	1.xxx	216
1310	Doctors in de geneeskunde die daarbij licenciat in de tandheelkunde zijn	Tandartsen	3.004	220
1311	Tandartsen	Tandartsen	3.001+3.002+3.003	7.289
1320	Specialisten voor stomatologie	Tandartsen	1.520+3.005	317
TOTAAL :				46.348